

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Előfizetési ár: havonta 3 pengő, negyed-
évre 8*70 pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

EGYFORMA MÉRTEKKEL

mernek ma mindenkinek és ez megnyugtató jó érzés, mert tudjuk, hogy ki, ki így veheti ki a részét abból a megpróbáltatásból, amit ezek a nehéz idők hoznak reánk.

Inkább ott van a baj, hogy valami névtelen hisztéria ejti hatalmába az embereket nyomban, amint híre megy, hogy ez az új rendszeres jegyadagolásra akarják venni. Nosza, nyomban megrohanják a megrohanható helyeket és azok is, akik talán soha nem gondoltak arra, hogy beszerzik azt a dolgot, amit jegyre adnak a jövőben, nyomban vásárolnak. A hisztéria minden háborúnak velejárója volt és szerencsétlen kísérője minden ilyen izgalmas időnek.

Aztán ezeknek a nehéz időknek mindig voltak vámszedői, akik éppen abból éltek, mert voltak olyanok, akik hittek a hisztéria jogságában.

Az adagolt világ és jegyrendszer korántsem olyan elviselhetetlen és rossz, mint a szabadon garázdálkodások ideje. Tessék csak elképzelni, hogy az emberi életművelés hoi tartana már, ha nem volna zsr, vagy hús rendszeres adagolás. Milyen magásra vernék fel, ha kell akasztófa árán is a közszükségleti cikkek árát nem egy eszben maguk a fogyasztók is...

Szem- és füllanuk voltunk a napokban, amikor valaki kimondta egy pár kaecának az árát és már nyugtolta is valaki a kezét érte, amikor előugrott valahonnan a harmadik, egy új vevő és két pengővel ráfért...

Az eladóban azonban több izés volt, bár egyszerű falusi asszony volt és azt mondta némi fedő hanghordozással: én már kimondtam az árát, a tisztelt úr ne igérgessen, de ott van a szerkesztő még tízenegy pár, arra ígérhet. Mondani sem kell, hogy a harmadik nem szegyelte el magát, hanem azt mondta, hogy úgy, akkor én se adok többel. Nem mindig az eladóban van a hiba, sok esetben éppen nem benne, hanem a lelkiismeretlen, minden felvásárolókban, illetve a közönségnek abban a rétegében, amelyek még meg tudja fizetni, ezzel aztán azokon roant, akik csak a törvényes árát adhatnák meg.

Az elosztásokkal is azért van baj, mert az emberek nem tudnak mértéket tartani. Amit látnak, ha pénz van náluk, mindent meg akarnak venni. Nyomban vásárolnak, mert azt gondolják, hogy hátha nem lesz.

Dusátkodni nem lehet, de takarékosan, beosztással ebben az országban még mindenkinek jutnia kell mindenből.

Ne gondolják azonban azok, akik elszántan csak magukat nézik, hogy ez az adagolás és jegyrendszer megáll a jelen jegyeknél. Mióta jegy van, azóta legalább lehet nekünk, törvényesen vásárolnunk is kapni árul, mert addig csak a kiválasztott gazda-

Összeomlott a Sztalingrád tehermentesítésére irányuló szovjet támadás

Göbbels: A Szovjet-Unió téli éhínség előtt áll — Smuts délafrikai miniszterelnök az angol parlamentben beszélt — Angol repülők Lorient francia kikötőt bombázták, ebédelő munkások közé zuhantak a bombák

A keleti fronton a szovjet hadvezetőség megint a madással kísérletezik, hogy könnyítsen a számára mind katasztrófabálsabbá váló sztalingrádi helyzetben. Ezek a kísérletek azonban sorra meghiúsulnak.

Mint német részről közlik. Sztalingrádtól északkeletre a Don és Volga közötti földszávon kivított német védelmi siker jóval nagyobb méreteket öltött, mint az a keddi esti jelentések-ből felismerhető volt. Az éjszaka folyamán igen sok szökevény érkezett a német vonalakba. Vallomásaikból kiűnt, hogy Timosenko a Don egyik szűk területén legalább három újabb kiegészített lövészhadosztályt és két páncélos dandárt vont össze, amelyek vadenatúji fegyverekkel és hárci eszközökkel voltak felszerelve. Az ezen a szakaszon összevont tüzérség erejéből, valamint a „Sztalin orgonák” nagy számából következően lehet a bolsevisták messze-menő szándékaira.

A szovjet vezetőség terve kétségtelenül az volt, hogy a német vonalok átörése után közvetlen Sztalingrád északi részéig nyomuljanak előre és ott háttáboron a támadásban álló német csapatoknak. Bár szovjet részről egymásután kergetik a gyalogságot s páncélos tüzérséget, a német elhárító tűzben mégse sikerült a német állásrendszert elérni.

A sztalingrádi arcvonalon a Volga partjait előretett német tüzérségi állásokból megfigyelhető volt, hogy a keleti parton fekvő elővárosokban lázasan dolgoznak az erődítési munkálatokon. A munkálatokra a polgári lakosságot veszik széles körben igénybe. Nem látható tisztán, hogy milyen eredményt vár a szovjet ezekeztől a munkálatoktól, mivel a Volga ősszel és tavasszal állagos vízállása mellett is ellepi ezeket a területeket. A donmenti olasz állások az utóbbi napokban többször is erős szovjet támadási kísérlet célpontjai voltak. Az olasz védelmi rendszer egyetlen pontján sem sikerült a bolsevistáknak lerohanni az éber védőket és hídfőt létesíteni a nyugati parton.

Mint a német véderő főparancsnoksága újabban közli, a német csapatok október 20-án a Volga és a Don között újabb sikereket értek el a teljes dühvel újból megindult bolsevista tehermentesítő támadások ellen. A bolsevisták kísérletet tettek a városról északra levő német állások átörésére, hogy ezzel a német vezetést a támadó csapatoknak a városból való visszavonására kényszerítsék. Az ellenség három friss lövészhadosztályt és mintegy 120 páncélist vont össze támadásra, amely október 20-ának reggelén heves tüzérségi előkészítés után indult meg. Kemény harcban valamennyi támadást visszavetették, súlyos veszteségeket okozva az ellenségnek. A harcok során negyven bolsevista páncélosot megsemmisítettünk. A páncélosokat kísérő ellenséges gyalogosokat vagy megsemmisítettük vagy foglyul ejtettük. Így tehát az egész bolsevista támadás összeomlott — állapítja meg a közlés.

A KAUKÁZUSI HARCOK

A Kaukázus nyugati részében ahol a német és szövetséges csapatok a legutóbbi 24 óra alatt is nagy sikereket értek el, most a kedvezőtlen időjárás igen megnehezíti a hadműveleteket. A mélyenfekvő völgyekben napok óta súlyos zivatar dúl, felhőszakadásszerű esőkkel, míg a magas hegyeken nagy hóesés uralkodik és a hófúvás sok helyen három méter magas terlaszokat emelt. Sajján környékén szétugrasztott szovjet csapatokat megsemmisítettek meg. A Tuapsze felé vezető hágó mentén a német csapatok tovább nyomultak előre és kemény harcok után ismét visszavetették a szovjet védő csapatokat, amelyek azután délre új állásokban ismét felvették a harcot. Az ellenség minden kísérlete meghiúsult, hogy a német előnyomulást feltartóztassa. Novoroszszkától délkeletre is sikerült két német támadó csoportnak előrenyomulnia és a zárótűz ellenére a szovjet állásokot elfoglalni. A két német támadó ek egyesült és egy szovjet erősort megsemmisített. Nagyobb

menységű hadizsákmányra tettek szeri a német csapatok. A szovjet csapatok összetétele — mint katonai szakértők kiemelik — azt mutatja, hogy az ellenség nehezen pótolható veszteségeket szenvedett. A szovjet hadvezetőség Tuapsze környékén mindenkit összeszed az állások védelmére. Fejletlen ifjak, aggastyánok mellett állanak a szovjet harc alakulataiban.

A SZOVJET ELLENÁLLÁSÁRÓL

már mint kérdésről beszélnek angolszász körökben. A „Sunday Times” különtudósítója szerint Washingtonban és Londonban a politikai érdeklődés központjában ismét a Szovjet-Unió ellenállásának kérdése szerepel. A szovjet mindent elkövet, hogy az angolszászokat rávegye az élelmiszerszállítás folytatására. Anglia — írja a tudósító — eddig teljesítette ugyan a szovjet iránt vállalt kötelezettségeit, az Egyesült Államoktól azonban ugyanezt nem lehet éimondani. A szovjet kormány tehát különös nyomást gyakorol Washingtonra, hogy Amerika gyorsítsa meg a szovjetnek irányuló szállítmányait. A kérdés még azáltal is nehezebbé válik, mivel a szovjetnek a sürgősen szükséges cikkek listája egyre szaporodik.

Newyorkban az amerikai és angol sajtó képviselői értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek az általános háborús helyzetet. Az újságírók arra a következtetésre jutottak, hogy Sztalin követelőzései nem gyakorolhatók semmiféle befolyást a szövetségesek elhatározásaira, minthogy Sztalinnak kénytelen-kelletlen folytatnia kell a háborút. Függetlenül attól, hogy mit tesznek az angolok és „amerikaiak, Sztalin ilyen módon valóssággal a szövetséges hatalmak foglya — állapítják meg az amerikai és angol újságírók és ez a körülmény teljes eszelekvési szabadságot ad a szövetségeseknek.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Szovjet-Oroszország között továbbra is súlyos ellentétek vannak katonai kérdések

ben. A „Times” washingtoni értesülései megállapítják az összhang hiányát és sürgősnek nélkülözhetetlen szükségességnek mondják a közös stratégia mielőbbi megvalósítását.

HESS RUDOLF ÉS A SZOVJET SAJTO

Mint Zürichben át jelentik, Londonban feltűnést keltett, hogy a félhivatalos szovjet Pravda újabb cikkben ismétellen követeli a győliától Hess Rudolfnak bíróság elé állítását és elítélését. A szovjet türelmetlenségét úgy vissza utasítják az angolok, mint a második arcvonal létesítésére irányuló felszólítást. Hess a háború végéig internálásban marad.

CRIPPS KILÉP AZ ANGOL KORMÁNYBÓL?

Angol alsóházi körökben az a hír járja, hogy Cripps vélemény eltérése miatt ki akar lépni az angol hadikormányból. Várható lemondásának oka valószínűleg az indiai kérdés. Vannak azonban, akik azt hiszik, a lemondás oka az, hogy a két egymással ellentétes vérmérsékletű politikus, Churchill és Cripps kölcsönösen nem bírják egymást.

DAKAR

Mint illetékes francia helyről közlik, Dakar lakossága körében teljes nyugalom uralkodik, annak ellenére, hogy amerikai csapatok szálltak partra Libériában és az angolszász sajtó időről-időre kombinációkat közöl Francia-Nyugatafrika tervbevelt megtámadásáról. — A francia kormány — mondják vichy-i mértékadó körökben — tisztában van azzal, hogy milyen következményeket vonna maga után az afrikai gyarmatbirodalom megtámadása. — A fegyverszüneti egyezmény szabadságot biztosít Franciaországnak gyarmatbirodalom védelme tekintetében.

FONTOS TUDNIVALÓK

Hivatalos hírdelmény a gyarmatbiztonság kiszolgáltatásáról. (7.)

Debreczenben is tilos a sírok és sírholtok kivilágítása. (6.)

gok és lelkiismeretlen túlfizetők jutottak hozzá sok mindenhez. Az! nem mondjuk, hogy a jegyrendszer kiküszöböli a viszszaéléseket, de mindenesetre esőkentli Csökkenti mindig nagyobb és nagyobb mértékben, míg végül is egyszer megszűnik, mert nem lesz hoi és miből visszaélé-

seket elkövetni. A fontos az, hogy az ellátás takarékos körülmények között biztosított legyen. Olyan biztosított, hogy mindenki szükséglete arányában kapja meg azt, ami föltétlenül szükséges. Szappan és zsr, liszt és kenyér, ha kell hús és hasonló, talán jó lett volna ha-

a fával is így jártak volna el kezdettől fogva, mert akkor nem volna ma sok háztartás fa nélkül, mi vannak udvarok, ahol talán két évre is elláták magukat némely szerencéssek...

Háború van, nehéz az élet, éppen ezért a nyugalom és megértés szelleme azt követeli, hogy

mindig mindenkivel szemben egyforma mértékkel mérjenek és erre egyetlen megközelítőleg igazságos út van, a jegyrendszer.

TÓKÉS FOTO
BUZSÓPI PALOTA

Vasárnap is nyitva!

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Más jelentések szerint Dákarban a francia csapatok mind a tenger, mind pedig a szárazföld felől megerősítik az erődítési berendezéseket. — A gyermekek és nők Franciaországba való szállítása október eleje óta nagyobb méreteket öltött. A dakari csapatokat állandóan erősítik. A francia helyőrséget is megerősítették. A gyarmat élelmiszerszállítását biztosították. — Nehézségeket csak a szállítási probléma okoz benzín- és olajhiány miatt. — Francia technikusoknak sikerült palmaolajjal pótolniuk a kenőolajat.

A francia tengerügyi hivatal felhatalmazta a hivatalos Havas-OFI távirati hírgyűnőket, hogy megcáfolja azokat az angol sajtójelentéseket, amelyek szerint Franciaország támogatná a német búvárhajókat. Angol lapokban olyan hírek jelentek meg, amelyek szerint a nyugatafrikai francia hatóságok megkönnyítették a német búvárhajók tevékenységét.

A Havas-OFI cefolata hangsúlyozza, hogy az angol-amerikai propaganda újból mesterseges vádakot kovácsol, hogy esetleges Franciaország elleni hadműveleteit indokolja.

A LIBÉRIAI PARTRASZÁLLÁS

A svájci sajtó nagy figyelmet szentel annak a ténynek, hogy Libériában amerikai csapatok szálltak partra. Ezzel kapcsolatban közlik, hogy a partraszállás esetleg a nyugatafrikai francia gyarmatok ellen jelent fenyegetést. Franciaország számára most igen időszerűvé vált a gyarmati kérdés, illetve az anyaország és a gyarmatok közötti helyzet. Az egyik lap szerint Rómában meg vannak szőzödvé arról, hogy Franciaország s az afrikai gyarmatok közötti kapcsolatokat most kemény próbára kerülnek.

Amerikai részről eddig csupán a New York Times cikkét emelik ki. Ez az amerikai lap ugyanis megjegyzi, hogy Libéria megszállásával a szövetségesek közelebb jutottak Dákarhoz. Libéria megszállása egyik állomása a guineai öbölben kezdett hídfőleltésítési akciónak. A lap szerint Vichy dakari bástyája ki van téve a délről irányuló előretörésnek.

Egy brit hírforrásból egybeként kiderült, hogy Libériát a szövetségesekhez való csatlakozásra kényszerítik.

NEM HADITÉNY

Az amerikai csapatok libériai partraszállását Olaszországban mint haditényt, nem veszik komolyan. Ennek oka — mint katonai körökben hangsúlyozzák — főképpen abban áll, hogy Libérián nem lehet kedvező kiindulópontnak tekinteni további afrikai vállalkozásokhoz. Kiemelik, hogy Libéria egyetlen kikötővel sem rendelkezik, úgy-

Hungária Filmszínház

Asszonyok, lányok boldogsága és végzete:

A megvádolt asszony

egy szerelem megrázó története.

Ferdinand Marian, Franziska Künz, Karl Schönbeck. Előadások: 5 és 7 órakor.

Külföldi tiszta gyapjuszövetekben

nagy választék

Körösi László cégnél

Ferenc József út 38. szám.

hogy a csapatokat és a hadianyagokat nyílt tengeren kell átrakni kis, lapos csónakokra, amelyek a hullámterősen át be tudnak evezni a folyó torkolataiba. Még Monrovia fővárosnak sincs kikötője. Rámutatnak továbbá Rómában arra is, hogy Libéria tele van járhatatlan öserdőkkel, nincsenek útjai sem az ország belseje felé, sem a partvidéken és ezért mint felvonulási vagy átvonulási terület

egyáltalán nem jöhet számításba. Ezenkívül az országnak gyilkos éghajlata van és egyike Afrika legerésztelenebb területeinek, ezért tehát a néger állam primitív viszonyai között nehéz más éghajlathoz szokott csapatokat higiénikusan elszállásolni. Mindezekből kifolyólag a partraszállásnak katonai szempontból csak korlátozott jelentőséget tulajdonítanak.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus nyugati részén a keddi napon tartósan rossz időjárás hátráltatta a hadműveleteket. A német csapatok azonban ennek ellenére is újabb területeket hódítottak meg a légi erő támogatásával támadásuk folytatására.

Sztalingrádban tovább folynak a harcok. A légitörő léghajókat tüzérése a Volgán elsüllyesztett egy teherhajót. A légitörő nappal és az éjszaka folyamán csapatmozdulatokat, vasúti berendezéseket és repülőgépeket támadott a Volgától keletre.

A Volga és a Don között a szovjet csapatok újabb harcra vetették nagy gyalogsági és páncélos erőikkel ismét megkezdtek az északról dél felé irányuló te-

hermentesítő támadásait. Ezek a támadások azonban még arevonalaik előtt összeomlottak és az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. Megsimítottunk negyven páncélos harckocsit és igen sok foglyot ejtettünk.

Az olasz és szövetséges csapatok visszaverték több ellenséges átkelési kísérletet a Donon és nagy veszteségeket okoztak az ellenségnek.

Az Ilmen-tóól délre már egy év óta folyó nehéz harcokban, támadásban és védelemben egyaránt különösen kitűntette magát a vaskereszt lovagkeresztjével és tölgyfalombbal kitüntetett Eicke SS-főcsoportvezető parancsnoksága alatt álló SS-halálfejes hadosztály.

Nyugati tengeri és légi harcok

A német hadijelentés közli: Néhány brit repülőgép kedden Észak-Németország fölé repült be. Szórványos bombatámadásaik a polgári lakosság körében és az épületekben okoztak kárt. A lég-

elhárító tüzéréség előtt egy repülőgép.

A Szentand-szigetektől északra bombatalálattal súlyosan megrongáltak egy ellenséges kereskedelmi hajót.

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Az olasz légihaderő Egyiptomban hatalmas ellenséges kötélekkel vívott kemény és heves harcokban jelentős sikert aratott. Több tucat gépet lőttek le eddig derék és fáradhatatlan vadászrajaink. Ezek közül különösen a 3. és 4. légi ezred tűntette ki magát. További nagyszámú repülőgépet a német repülőgép pusztítottak el. Hat repülőgép a

légvédelmi ütegek találatai következtében zuhant le. Az ellenség és saját veszteség pontos adatai most vannak megállapítás alatt.

Német bombavetőkötelékek folytatták támadásaikat Málta repülőtereire ellen. Angol repülőgépek néhány bombát dobáltak a Katánia környékén. Semmiféle kártételről nem érkezett jelentés. (MTI).

Japán-angolszász háború

A japán csapatok Guadalemal sziget északi részén elfoglaltak három fontos északamerikai állást és jelentősen megközelítették a tengerpart közelében levő nagy repülőterét. A japán szárazföldi csapatok előnyomulását nagymértékben támogatja a

légihaderő. Az északamerikai csapatok ellentámadásba mentek át, de a japánok kezére került állások visszafoglalására indított támadásuk kudarcot vallott. A japánok igen súlyos veszteségeket okoztak az amerikai csapatoknak.

Madagaszkári harcok

Vichy, október 21. (NTI): A gyarmatiügyi államtitkárság közleménye szerint egy maroknyi francia, Madagaszkár szigetén feltartóztatta a jelentős angol haderő előnyomulását. Maga London kénytelen volt elismerni ezt az ellenállást. Az angolok október 18-án heves tüzérései előkészítés és erős bombázás után ötödszörré kísérelték meg, hogy elfoglalják Ambrosiától délre levő francia állásokat, de az angol roham ezúttal is kudarcot

vallott. Az angoloknak — miután jelentős veszteségeket szenvedtek abba kellett hagyniuk vállalkozásukat. (MTI)

A hadifoglyok megbilincselése

Berlin, okt. 21. A brit kormányának a hadifoglyokra való bánásmód ügyében kifejtett tiltakozására német részről válaszul adott adatközlésre eddig

Vigszínház mozgó

Ma 3, 5, 7 órakor a legvidámabb magyar film:

Gentryfészek

Fősz.: Tolnay Klári, Hajmáássy, Csontos, Vaszary Piri, Mihályffy.

Apolló filmszínház

Változatlan nagy sikerrel

A harmincadik

A műhatatlan szeretet nagy magyar filmje. Előadások délután: 3—5—7 órakor.

semmi más megnyitásközös nem történt, mint az ismeretes londoni rádióközlés. Ezzel kapcsolatban a Wilhelmstrasse hivatalos körei megállapítják, hogy továbbra is változatlanul érvényben tartják az 5480 hadifogly

brü aszt és kánoni október 8-án megkezdett bilinesben tartását, mivel — mint hozzátesszik — angol részről semmi olyan megnyilatkozás nem történt, amely ennek az állapotnak a megváltoztatását vonná maga után.

A moszkvai rádió Sztalingrád helyzetéről

Stockholm, október 21. (Stefani.) A moszkvai rádió kedden este és szerdán több adásban Sztalingrád helyzetét példátlanul súlyosnak mondotta. A szovjet csapatok — mondotta a moszkvai rádió — a Volga fölül állandóan érkező erősítések ellenére is az erőfeszítés következtében kimerültek. Ezek az erősítések Sztalingrád még el

nem foglalt részébe éjszaka hárkón érkeznek, de a hárkák felé a német tüzéréség és légi erő elsüllyeszti. A moszkvai rádió szó szerint ezeket mondotta: Sztalingrádban a történelemben példátlanul álló heves dráma harc folyik. A védőknek ilyen támadással kell szembezállniuk, amire nincs példa. (MTI)

Smuts az angol parlamentben beszélt

Amsterdam, október 21. (Német TI.) Smuts délafrikai miniszterelnök az angol hírszolgálat jelentése szerint szerdán beszédet mondott a parlament mindkét háza előtt. Beszédében többek között a következőket jelentette ki:

— Ha egyszer majd eljön az idő a támadás megindítására, akkor esztelenség lesz felesleges előkészületeket tenni és talán az alkalmat is elmulasztani.

Smuts beszéde további során kifejtette, hogy „a legfejesebb mértékben és a legnagyobb gyorsasággal meg kell adni minden segítséget, amit a szövetségesek Oroszországnak megadhatnak”. Ezután szembefordult azzal a nézettel, hogy a brit birodalom a széthullás állapotában volna. Óva intett azonban

minden öntetszegléstől, mivel élet-halálharc van folyamatban és ez a harc minél inkább közeledik a befejezéshez, annál borzalmasabbá és elkecserelettebbé válik.

Feljegyzései végén Smuts a szövetségesek háború utáni kérdéseivel foglalkozott. A régi Népszövetség helyére az egyesült nemzeteknek kell lépnie vagyis határozottabb és szervezettebb egyesülésnek, még ha esetleg korlátozottabbnak és kevésbé beválónak is tűnnek. Az Atlanti Chartának és az új Magna Chartának és azt kell ezzel kiépíteni. Bizonyos hagyományos szociális és gazdasági visszasságokat a gyakorlati alapelvek szerinti nemzetközi keretben meg kell szüntetni. (MTI)

Eltűnt az Argentínában járt amerikai ezredes repülőgépe

Buenos-Aires, okt. 21. (Német TI.) Deerwerter ezredes, az északamerikai katonai küldöttség elnöke hétfőn kétfoldos amerikai repülőgépén egy argentin repülőtszettel és egy északamerikai műszeressel a

palomari katonai repülőtérről elindult Mendosába, de ide még nem érkezett meg és azóta semmi hír sincs róla. A katonai légi erő több repülőgépe kudar az eltűnt gép után. (MTI)

Hajótörés

Vichy, október 21. (OFI.) Az ázsiai hajózási társaság Laos nevű gőzöse, amelynek fedélzetén 60 vezérkari tiszt és legénység egyén utazott, köztük négy európai, hajótörést szenvedett október 11-én este 10 órakor

Indokina partjain. Október 12-én a Canton francia gőzös kimentett két indokínai matrózt. Ezideig csak őket sikerült kimenteni és a kutatásnak más eredménye nem volt. (MTI)

Gróf Esterházy beszéde

Pozsony, okt. 21. (MTI) Esterházy János, a szlovákiai magyar párt vezetője az országos pártvezetőség előtt tartott hosszabb beszédében megemlékezett Vicz Horthy István Kormányzóhelyettes haláláról. Rámutatott arra, hogy a szlovákiai magyarok a mely együttérzéssel vesznek részt a Kormányzó és az egész magyar nép gyászában és ezt a legméltóbban úgy fejezik ki hogy rendületlenül kitartanak a magyarság, a keresztény nemzetiség mellett, amelynek feláldozta nemes életét, a kiváló atyának méltó fia.

hogy a magyar sohasem ismer gyűlöletet sem a távolabbi, sem pedig a közelebbi multban. Vanak idők és ilyenek a mostaniak is amikor az állg látható csendes és apró munka a legeredményesebb. Sajnos egyelőre nem remélhetjük azt, hogy a háborús szenvedélyek következtében a végtelen felé sodródó emberi lélek is lecsillapodjonak. Hangoztatta, hogy a magyarok körében nem észlelhetünk semmi olyan bomlasztót tünetet, mint amilyen a nagy nemzet kasztrófáit, így a tatárjárást, a törökveszedelmet annakidején megelőzte Nemzeti érzésünk idegen és egyéb sallangoktól megtisztítva összetartásra és egységre ösztökölt.

A pártvezetőség felállással fejezte ki gyászát és részvételt. A továbbiak során hangoztatta,

Egész teherautó „fekete-áru” foglaltak le

Szolnok, október 21. Lefkovies Vilmos jászberényi kereskedő Bató László jászberényi hentessegéddel társulva nagymennyiségű disznóhúst és szalonnát szállított Budapestre teherautóval, hogy a megengedélnél magasabb áron hozza forgalomba. A budapesti rendőrség feltartóztatta a gépkocsit, az árut lefoglalta és elkobozta. Ertesítette a jászberényi rendőrkapitányt, amely nyomozást indított s megállapította, hogy Lefkovies és Bató feketén vásárolt 12 darab sertést Cs. Molnár József és Magyar István jászberényi sertéskereskedőktől.

A jászberényi rendőrség nyomozásának alapján letartóztatták

Lefkovies Vilmost, Cs. Molnár Józsefet és Magyar Istvánt és a szolnoki ügyészség fogházába szállították. Kiderült még az is, hogy Tóth József jászberényi hentesmester vásárolt engedély nélkül 11 darab sertést Molnártól és Magyarától. A sertéseket a rendőrség az államkincstár javára lefoglalta és Tóth Józsefet ugyan csak letartóztatta.

Tiszti és önkéntesi ruháját készíttesse

Gaal

egyenruha és úriszabóságában

Atilla tér 5. Saját anyag raklárval

A közélet szabályozásáról, a szociális egyensúlyról, a belső rend szükségességéről beszélt Kallay miniszterelnök Egerben

Eger, okt. 21. (MTI) Kallay Miklós miniszterelnök, mint az egeri kerület képviselőjelöltje, szombán délután mondotta el programbeszédét az érseki városban. A miniszterelnököt, akit programbeszédére a kormány eljuttatott, kivül pártjának mintegy száz képviselőtagja is elkísért. A beszédet egeri tartózkodásának első pillanatáig túlradó ünnepesen részvették. A városháza előtti téren megjelent az egész egyházközség. Szűcs Lajos egyházi főnökkel az élén ezer ember szorongott.

A nagy tömeg a városháza előtti téren hallgatta a miniszterelnököt, akinek beszédét hangszórókon közvetítették.

— Ma mondotta a miniszterelnök többek között — csak az a politika lehet gyümölcsöző és eredményes, amely mögött ott áll az egész nemzet. Kormány nem egy párt kormány, hanem egy háborús élet és egy háborús küzdelem kormány és mögötte áll az egész ország. Ma nem csinálhatunk más politikát, mint az egységes nemzeti politikát. Háborúban élünk. Külön utakon ma nem lehet járni. Ma csak egy ember vezethet. Ha nem jól látja el feladatát, ki kell cserélni, de amíg a helyén áll, más politikát nem követelhetünk, csak az övét, mert az ellenkezőből mindenkinek csak kára származik.

Hangsúlyozta ezután a miniszterelnök, hogy ma mindenkinek le kell rónia az adóját az egyetemes magyar kötelességteljesítés terén. *Ma arról van szó, hogy megmarad-e a magyarság, vagy sem? Ahhoz, hogy megmaradjunk, a kötelességteljesítés megfizetése van szükség. Hadseregünk méltóan megállja helyét a fronton, de ma katonáink kell lenniük mindannyiunknak, akik itthon vagyunk is.*

Napjaink egyik legnagyobb gondja közellátásunk kérdése, amely egyuttal szociális probléma is. A közellátás helyes szabályozása és vezetése az út az új, szociális igazság és kiegyenlítődés felé. *A mai időkben megengedhetetlen, hogy egyeseknek több legyen, mint másoknak van. A polgári jólét korszaka ezt elbírja: a mai háborús élet azonban nem.*

— *Második feladatunk a szociális egyensúly megteremtése. A szociális teljesítőképesség és termelési problémák azonos fontosságúak, mert a szociális szükségletek kielégítését csak több munkával tudjuk elérni. Ma nagyobb a fogyasztásunk, mint három évvel ezelőtt volt. Ma kevesebb a rendelkezésre álló anyag. Ennek nemcsak az az oka, hogy országunk megnövekedett olyan területekkel, amelyeknek nincs önellátásuk, hogy a háború természetesen elvon a fogyasztástól bizonyos mennyiségeket, hogy az utóbbi évek időjárása mostoha volt, hanem az is, hogy fogyasztásunk nagyobb, mint az előző években volt.*

— *Elsőrendű feladatunk tehát, hogy a legkeményebb kézzel nyúljunk bele a fogyasztás szabályozásába, a rendelkezésre álló anyagok szétosztásába. Mind a termelés, mind a fogyasztás terén a legdrágább eszközökkel is, de biztosítani kell, hogy az elsőrendű közszükségleti cikkek, a kenyér, a zsír, a bakancs, a ruházat mindenkinek egyformán meg legyen. Ennek megoldását tekintem az egyik legfontosabb feladatunknak.*

— *A háborút meg fogjuk nyerni — mondotta a miniszterelnök ezután — mert katonáink megállják a fronton helyüket. De minden hiábavaló volna, ha a hadsereg hazatérve, itthon olyan állapotokat találna, amelyek mel-*

lett nem lehet megalapítani az új Magyarországot. *Annak, hogy a háborúból jól jöjjünk ki, alapfeltétele, hogy itthon a belső rend egy pillanatra se inogjon meg.*

— A háború után a földnek ezen a részén a legnagyobb súlya annak az országnak lesz, amely a legteljesebb rendben tudja megvárni a dolgok kifejlődését.

A miniszterelnök beszéde további során hivatkozott arra, hogy politikai programját eddigi működése során már többször ismertette. Arra a kérdésre, hogy

mindazon felül, amit már ismertett, mi a programja azzal válaszol, hogy: mindaz, amit a tisztes szülői házból, a falusi elemi iskola falából és a kisvárosból abszolut min 75-80 millió magyar hozott az országos politikai életbe. *Talm és hamis a program, ha nem azonos az egységességgel, Magyar egységével, magyar szívet, lelket, gondolkodását, tisztességes magyar szándékát és töretlen hitét a magyar jövőben hozza magával.*

A miniszterelnök egeri tartózkodása alatt még látogatást tett Petro Kálmán özevegényi, küldöttségeket fogadott, tiszteltett kormánytagjaival együtt az egeri érseknél és az esti órákban visszautazott a fővárosba.

A felsőház ünnepélyes egyhangúsággal elfogadta a Kormányzóhelyettes emlékének megörökítéséről szóló javaslatot

A felsőház tegnap ülési tartott és ünnepélyes egyhangúsággal elfogadta a törvényhozó hős halálát halt vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes úr emlékének és a nemzeti halálának megörökítéséről szóló törvényjavaslatot. A fronton levő Nagy Vilmos honvédelmi miniszter kivételével minden jelen az ülésen a kormány mind tagja ünnepi feketében. A felsőházi tagok is ünnepi feketében voltak jelen.

Gróf Bethlen Pál felsőházi tag ismertette a kormányzóhelyettesi törvényjavaslatról szóló bizottsági jelentést. Emelkedt szavakkal méltatta a kormányzóhelyettes hős halálát és egyhangú elfogadásra ajánlotta a javaslatot.

— A törvényjavaslat célja az, — mondotta a miniszterelnök —, hogy hűen és méltóan firközze vissza azokat az érzelmeket és gondolatokat, amelyek a Kormányzóhelyettes úr hős halála a nemzetből kiáltott. Nemzetünk sorsdöntő időkben él. Sorsát eldönthetik világesemények, eldöntheti a magyar hadi szerencse, de hogy a ránk váró események között hogyan álljunk meg helyünket,

ezért felelősek csak mi magunk vagyunk. Szerencse nincs munka és küzdelem nélkül.

— *Felemelkedés, lelki megfeszítés és nagy nemzeti jövő nincs áldozat nélkül. A magyar sors közé sorolom a Kormányzóhelyettes úr hős halálát már azon a szomorú Szent István napon, amelyen a Kormányzóhelyettes úr hős halálának híre az országot bejárta. Az általános megdöbbenésből, a fájdalomból és a részvétnek a társadalom minden rétegéből feltörő önkéntes megnyilvánulásából meg lehetett állapítani, hogy a nemzet a Kormányzóhelyettes úr hős halálával hozott áldozatról a Kormányzó Úr Öfömlétségének tartozó haláljáról szeretettel egy szívet érez és egy értelemmel gondolkodik. A nemzetnek igazán élő érzése és mélyreható gondolata került be törvényterünkbe, hogy mint emlékezés és ható gondolat szövegdjék bele a nemzet ezeréves történelmébe.*

A felsőház általánosságban és részleteiben ünnepélyes egyhangúsággal elfogadta a törvényjavaslatot.

Emelkedik a felsőházi tagok száma

A belügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be a felsőház kiégszi ésről

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a felsőház szerdai ülésén benyújtotta az országgyűlés felsőházáról szóló 1926:XXII. tc. módosításáról és kiegészítéséről, valamint a visszacsatolt területekkel kapcsolatos a felsőház szervezeteire vonatkozó szükséges átmeneti rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot.

A törvényjavaslat kimondja, hogy a főrendi választói csoport, továbbá törvényhatóságok szervezete és intézmények választása alkalmával annyi póttagot választanak, mint amennyi tagot az említett csoport választása alapján a felsőházban helye foglalni jogosult.

Az első ízben megválasztott tagok feleresze ötvenként tartandó legközelebbi választásokkal egyidejűleg kisorsolás alapján választás alá esik, a ki nem sorsolt tagok megbízatása pedig az előbb említett új választást követő 5. év végéig tart.

A negyedik szakasz szerint a kormányzó további 25 felsőházi tagot nevezhet ki. Az ötödik szakasz megszabja, hogy a visszacsatolt területeken újra megalakult, vagy a terület-visszacsatolásokról szóló rendelkezésekkel területükben érintett törvényhatóságok hány felsőházi tagot választanak.

A képviselőháznak jelenleg közel százszal van több tagja, mint a felsőháznak. A most benyújtott törvényjavaslatban a törvényhatóságokként megállapított létszám mellett a felsőházi tagok száma 47 fővel emelkedik, ehhez jön még a kárpátaljai területről meghívandó három felsőházi tag.

Amióta a kétkamarás rendszert visszaállították, első eset, hogy egy törvényjavaslatot először a felsőházban nyújtanak be. A felsőház a javaslatot tárgyalja s csak aztán küldik azt át a képviselőháznak letárgyalás végett.

Felöltöt Télikabátot Bundát
tökéletes szabással legelegánsabb kivitelben készít
Nagy László úriszabósága
Debrecen, Kossuth u. 61. szám.

Tartásdíjsegély hadirokkantak és árvák gyermekeinek

A belügyminiszter az 1914-18. évi világháborúból származó hadiárvák és hadirokkantak gyermekei részére az 1942-43. tanévre tartásdíjsegélyt engedélyez, amelynek elnye éssért a tartásra köteles hozzátartozók,

vagy jövedélyes képviselőik folytathatnak. A kérelmet közvetlenül a m. kir. belügyminiszterhez kell intézni. A kérelmek bélyegmentesen vétetnek figyelembe.

Ebedelő francia munkások közé este az angol bombák

Vichy, október 21. (OFI) Az angol légi erő Lorient kikötőberendezéseit bombázta. Bombák estek többek között egy lakóház ebédtermére, ahol munkások ebédeltek. Az eddigi jelentések szerint a bombázásnak 100 halálos és több mint 350 sebesült áldozata van. (MTI)

Vichy, október 21. (MTI) A párisi sajtó újabb részletek között a polgári életet Creusotban éri pusztulásról. A „Le Matin” szerint 60 ház teljesen elpusztult és még 60 súlyosan megrongálódott. Lakhatalanná vált 300 ház s hajléktalan lett 1500 ember. A halottak száma megközelíti a 200-at.

Göbbels: Kinek dolgozik az idő

Berlin, okt. 21. (NTI) Göbbels dr. birodalmi miniszter a „Das Reich” hetilap legújabb számában vezércikkét írta: Kinek dolgozik az idő? — címmel.

— Lehetséges — írja Göbbels, — hogy az időtényező, ha mindkét részről passzív magatartással fogadják, az egyikre kedvezőbb, mint a másikra. Ha azonban mindkét fél minden erejét felhasználja, akkor a döntésben csak a győzelem játszik szerepet, hogy az egyik fél számára jövedelmezőbb lehet-e, hogy segítséggel képeségeiket kibővítsék és így a háború folytatásához jobb alapot szerezzen magának. Az angolok érvelése tehát — a miniszter nézete szerint — csak akkor volna helytálló, ha a háború három esztendője alatt az időt arra használták volna ki, hogy a német erejüket növeljék és ezzel kiszélesítsék hadigazdálkodásuk alapját. De ez is csak akkor állna, ha ugyanaz nem történt volna meg német részről is.

Az idő halálosan meggyengítette a brit hadvezetést és olyan erőtlenséggel jutatta a tengely hatalmát, hogy azt egyenesen döntőnek kell mondanunk a háború szempontjából.

E háború folyamán tanui vagyunk annak — írja Göbbels dr. — hogy a nyersanyagokban gazdag világbirodalmak, amelyek

azelőtt mindig a bizalom szerepét játszották egyre szegényebbekké válnak nyersanyagban. *Ezzel nem Németország ártott, éhínség előtt, hanem a Szovjet Unió. Eljön a napja annak is, hogy ellenségeinket szemben elöngyben leszünk az ott tekintetében. A versről és széről nem is szólva. Ezzel azonban megenged Anglia egész háborús tétlenségét. Az angol érvelés már nem tarthat. A zárlatot nem Anglia hajtja végre, hanem Anglia kerül zár alá. Lehetséges, hogy a brit anyország az élelmiszer terén egyik vagy másik ponton még felettünk áll, ez azonban nem döntő. A döntő az, hogy Angliában a helyzet visszafelé alakul. Németországban azonban megfordítva, amit legjobban az a tény világít meg, hogy a következő tétel az: a dolgozókat leszállítja, mi pedig abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy növelhetjük. Ha a háború tovább tart, fellelheti a mi számlunkra csak javulhat. Az idő tehát, amely korábban Anglia szolgálatában állott, anélkül, hogy megbízói ezt eddig észrevelték volna, hozzánk pártolt át. Az angolok most már nem tekintethetik szövetségeseinknek, hanem legfeljebb csak szökevénynek mondhatják. (MTI)*

Az új közellátásügyi miniszter leletta az esküt

A Kormányzó Úr Öfömlétsége kezébe a tegnapi napon tette le a hivatali esküt dr. Szász Lajos m. kir. titkos tanácsos közellátásügyi miniszter.

A Kormányzó Úr Öfömlétsége az eskütétel után a közellátásügyi minisztert kihallgatáson fogadta.

Kivégzett rabló

Október első napján a miskolci rögtönítélő törvényszék halálra ítélte Czeze János 20 éves poldvai legényt, aki éjszaka az elsőlétes alatt kirabolta Soltész József földművest. Az ítéletet felterjesztették a legfelsőbb bírósághoz, melynek végzése most érkezett le és szabadfolyást engedett az ítélet végrehajtásának. Tegnap reggel felkintencor hirdették ki az ítéletet Czeze János előtt. A halálos ítéletet fél 11 órakor végre is hajtották a törvényszéki fogház udvarán.

Brit gépek német vöröskereszt kőtőzhelyet bombáztak

A véderő főparancsnoksága a következőket közli: Az északafrikai arcvonalon október 20-án a nappali órákban brit vadászbombázók meglámadtak egy vöröskeresztes világotan megjelölt német főkötőzhelyet és elpusztították a műtőszárat. A sebesültek és az egészségügyi személyek közül néhányan életüket veszítették.

A britek tehát tudatosan folytatják nemzetközi jogellenes magatartásukat, anélkül, hogy tekintettel lennének az emberiség legelemibb szabályaira. A véderő főparancsnokságának köréből a tényből azt a következtetést kell levonnia, hogy a brit kormány nem helyez többé semmi súlyt a genfi megállapodás fenntartására. (MTI)

— *A néger ökölvívó világban Szíriában szolgál, mint örmester. Mint Ankarából jelentik, már Szíriában is állomásoznak északamerikai csapatok. Az amerikai csapatok között van néhány néger kötelek is. Egy amerikai lapjelentés szerint a csapatokban szolgál, mint örmester Joe Louis is, a nehézsúlyú ökölvívás világbajnoka.*

— *Leventék útja Finnországba. Szerdán reggel Nagy Tőhötök a Kalot országos élőkének és Molnár István egyetemi tanárnak a vezetésével Stockholmba érkezett a Finnországba utazó 22 főnyi leventecsoporthoz. — Stockholmba a leventeküldöttség magyar küldöttség és a stockholmi magyar kolónia képviselői fogadták. Vitéz Bély Alajos altábornagyot, a küldöttség tulajdonképeni vezetőjét kíséretével szerdán este várják Stockholmba*

Mi a helyzet a szappan súlya és minősége körül

Tegnap lapszámunkban foglalkoztunk a hozzánk beérkezett panaszok alapján a szappanadagok hiányos súlyának ügyével.

Meg is szólaltunk ezirányban néhány debreceni kereskedőt. A közönség köréből még további érdeklődéssel keresték meg szerkesztőségünket tegnap, nem értvén azt, hogyan lehetséges, hogy a szappanjegyzelvény 20 dkg-ról szól és ugyanakkor az a szappan, amit a kereskedő kiszolgált, magán viseli ugyan a 20 dkg-os jelzést, de valójában nem nyom annyit. Hogy teljes világosságot deríthessünk a kérdésre, szappangyári szakemberhez fordultunk, aki első sorban ismertette velünk a Budapesti Közlöny január 10-i 7. számában megjelent rendelkezéseket a következő szakasztól:

Az egységes mosószappant teljes súlyának kell tekinteni, ha a gyártási súlyra vonatkoztatva legalább 41 százalék zsírsavat tartalmaz. Ez azt jelenti, hogy 1/5 kg-os egységes mosószappant minimálisan 82 gr. zsírsavtartalommal kell előállítani. Ha tehát 1/5 kg-os egységes mosószappant súlyát időközönként vízvesztés folytán mondjuk cca 160 gr-ra csökkentenék és ebben a szappan-darabban 82 gramm zsírsavat állapít meg a vegyvizsgálat, úgy a szappant 1/5 kg-os súlyának kell tekinteni.

Eszerint tehát megnyugtató-sára szolgálhat a közönségnek az a körülmény, hogy a szappannál nem az a fontos, milyen súlyú, hanem elsősorban az a fontos, hogy az előírt zsírsav-tartalma meglegyen.

Mint informátorunk mondja, a régi jó világban sem volt meg a szappannak az előírt súlya, de az az anyag, amely mosás szempontjából fontos, vagyis a zsírsavtartalom az előírt, illetve a csomagra rávezetett súlynak megfelelő mennyiségben benne volt.

Mielőtt a szappanjegyet bevezették, vagy egyáltalában a szappanbeszerzés körül nehézségek mutatkoztak volna, sem úgy árusították a kereskedők a szap-

pant, hogy 1/2 kg., vagy 1 kg., hanem egy darab, két darab, három darab, melyik háziasszony mennyit vásárolt és természetesen a háziasszonyok azt a szappant vásárolták, amelyik szárazabb, vagy ahogy mondani szokták, „csönkemény” volt, mert hiszen mindig kevesebb fogyott mosásánál abból a szappanból, amelyik teljesen száraz állapotban került használatba, mint abból, amelyik lágy volt.

Informátorunk a következő igen egyszerű példával világította meg a nedves és száraz szappannal kapcsolatos vitát:

— A háziasszony, amikor az asztalra látja a húslevelet, rájön arra, hogy kevés és vizet tölt hozzá, Semmiestre sem javíthat a leves tápértékén, esetleg legfeljebb szaporíthatja a mennyiséget. Ugyanígy van ez a szappannal is. A szappan mosóértékén azzal, ha több benne a nedves, tehát esetleg megüti a ráirt mennyiséget, javítani nem lehet, legfeljebb súlyosabbá teheti.

Arra vonatkozólag, hogy a gyárak között ma nincs verseny, informátorunk bemutatott 10—12-féle szappant, amelyekkel azt bizonyította, hogy a verseny fennáll. Érdekes volt például megnézni a Hutter és Lever cégnek az első gyártású egységes mosó- és pipereszappant és azt összehasonlítani a most legutóbb gyártott, ugyancsak egységes mosó- és pipereszappannal. Ugy szimben, mint illatban, minőségben a differencia óriási. Látszik, hogy a gyár igyekszik minél tökéletesebbet előállítani a mai mostoha viszonyok mellett is és igyekszik minél jobban kiszolgálni a közönség igényeit.

Azt hisszük, a fenti felvilágosítás után lezárhatjuk a szappanvitát azzal a megnyugtató érzéssel, hogy a közönség nincs meg-
rövidítve, mert ha a szappan nem is üti meg a mennyiségileg rávezetett súlyt, de minőségileg, tartalmilag megfelel az előírásnak s valóban minél szárazabb a szappan, annál tartósabb.

Új cukornövény kezdte meg hódító útját az alföldön

Hogyan tehet szert a kisgazda olcsó cukorszörpre.

A gazdasági élet minden vonalán érezhető a háborús nehézségek, de tapasztalható az is, hogy új módszerek és megoldások igyekeznek a nehézségeket áthidalni, pótlányokról gondoskodnak, új termelési ágakat nyitnak meg. A kutatások sok hasznos feltevéshöz vezettek, melyek a háborús időkben is megmaradnak majd. A cukorrépa is ilyen háborús időknek köszönheti az elterjedését. A napoleoni időkben megszokadt a tengerentúli cukorzászlítás, a cukornádát azonban pótolták Európában, mert rájöttek, hogy a cukorrépa is bőségesen tartalmazza a cukrot. Egyre nagyobb terület került megművelésre a cukorrépa számára és ma már ott tartunk, hogy a cukorrépa fedezi a cukorzükségletet és feleslegessé lett a tengerentúli való szállítás.

Mostanában, hogy a háborús idők miatt a cukor nem áll olyan bőségesen rendelkezésre mint békeidőben, ismét kísérleteznek új cukornövény meghonosításával. Az új növény a mézcirok és a kísérletek sikerültek. Bőséges termést ad a mézcirok és igen jól fizet a kisgazdának. Ez a növény nemcsak a nagy cukortartalma miatt hasznos, hanem mint jó takarmánynövény. Az Amerikai Egyesült Államok területén régebb óta foglalkoznak a mézcirok termesztésével és egy millió holdnál is több van bevetve ebből a kiváló takarmánynövényből. A magyar földön természetesen mézcirok hasonló az amerikaihoz, de dúsabb a cukortartalma.

A mézcirok magyar földön megtett útja valóságos regény. Néhány esztendővel ezelőtt Lublóvári Gaszton földbirtokos 40 szemet szerzett be a Szerémségből a mézcirokból és azt vetette el. Ez a negyven szem mézcirok-mag lett a kiindulása a hazai termesztésnek.

A mézcirok jóval nagyobbra fejlődik a régebben ismert cukorciroknál. Kedvező talajviszonyok mellett négy méter magasra is megnő. Az igénye annyi, mint a tengeri, tehát ahol a tengeri sikerrel termesztették, ott megterem a mézcirok is. Vetni már április második felétől lehet. A magja nagyon apró és nem kell több egy holdra, mint három kiló. Az ápolása, művelése olyan mint a tengeri. A megéréskor a levágtott szárból sötétzöld malátázú szörpöt préselnek. A kisajtott levét lassú tűzön keverés nélkül forralják, a habot leszedik és tetszőszerint sűrűsre főzik be. A szörp igen alkalmas a kávé, tea édesítésére, különösen a sütemények ízesítésére kitűnő. Nagyon jó tápszer a gyermekeknek enyhíti a torokfájást és köhögést. A méhészek is haszonnal használhatják méhek etetésére. Ez a mézcirokból kapott szörp cserépedényben, vagy fahordóban évekig eltartható. Arra vigyázni kell azonban, hogy jól legyen sűrítve, mert ha híg hagyják forrásnak indul és elveszti cukor tartalmát.

A mézcirok kipréselt szárát sem kell eldobni, mert mint takarmányt a lovaknak, tehéneknek felhasználhatják. A mézcirok

DEBRECZEN 1. OLDAL 1942 X. 22

jól trágyázott földben háromszor is ad méter magas kaszálást. — Ilyenmódon zöldségtakarmánynak is kiváló. A mézcirokból nagy mennyiségű szeszt is főzhetnek. Az olaszok már rájöttek erre és hatalmas gyárakat rendeztek be csak azért, hogy a mézcirokból szeszt gyártsanak.

Egy katasztrális holdon 150 mázsa mézcirok terem és ha kipréselik 14—16 mázsa szörpöt kapnak.

A kisgazdák között egyre nagyobb az érdeklődés a mézcirok iránt, mert nemcsak jó takarmányt kapnak, hanem még a ház tartást is ellátják édesítő szörp-pel, kevesebb bajlódással jutnak hozzá, mintha méhest tartának és nem olyan bizonytalan a termelés. A mézciroknak igen lelkes híve és terjesztője, Krajcsovich Lajos nagykatál gazda, aki társait vetőmaggal is ellátja.

Az új cukornövény igen hasznos abból a szempontból is, hogy a gyermekek bőséges cukorellátáshoz juthatnának, ha nagyobb arányú lenne a mézcirok termése. A cukrársziparnak is nagy hasznára lenne és általában kiküszöbölne a sokféle értéktelen pótlányot. A mézcirokból kapott szörp cukortartalma 65—70 százalék, tehát van olyan hasznos, mint a cukorrépa.

Színházi műsora:
Szerda: Koncert, B) bérlet.
Csütörtök: Vén diófa.
Péntek: Koncert, C) bérlet.
Szombaton délután: 100 piros rózsá. Füléres helyárak.
Szombaton este: Leányvásár B) bérlet.
Vasárnap délután: Leányvásár. Rendes helyárak.
Vasárnap este: Leányvásár, bérletszünet.
Hétfőn este: Vén diófa, propaganda munkáselekedés.

Csokonai Színház

Csütörtökön tízdszer
Fenyvessy Éva fellépésével
Vén diófa
Pénteken C) bérletben
B. Unger István fellépésével
Koncert
Ragyogó vígjátékujdonosság pompás előadásban!

Időszerű kis lexikon

A Vatikánban 22 udvara és 11 ezer terme és szobája van. A Moszkvában tervezett szovjet-palota tehát, melynek acélvázát most beolvasztották, hatezer szobájával még mindig messze elmaradt volna a Vatikán mögött.

Kerekeken forgó, önműködő gépfegyver a mostani háború egyik új harszcskőze, amelyet a keleti fronton most próbáltak ki a németek. A gép, helyesebben két kerék, amelyek egy golyós tengellyel vannak összekötve. A kerekek oldalára csuklószerűen van elhelyezve, kereként négy — négy gépfegyver, amelyek közül a felső gépfegyver mindig akkor kezd működni, amikor a tengely eléri egy fordulatszámot, amire a következő gépfegyver a megelőzőnek helyére kerül. A kerekek forgása következtében egymásután ismétlődnek ezek a folyamatok. A kerekeken forgó gépfegyverek előnye, hogy emberi erő irányításukhoz nem szükséges. A motorszerkezet segítségével a hadállásokból elindíthatók és a beállítás irányában haladva végzik sorozatos lövéseket. Mintegy 25 percig tartó ható működésben az új gépfegyver. Egyedüli hátránya, hogy az ellenség soraiba kerülve, a működés megszüntése után az ellenség birtokába jut és a támadó fél számára elvesz.

Rádió, Kerékpár, Csillár részletre is Lévnál Debrecen, Piac-u. 42. Telefon: 12-20.

Ungváron egységesen délután 4 órai üzleti zárórát vezettek be

A „Debreczen” adott hangot először a vidéki sajtóban annak az elgondolásnak, hogy a változott körülményekkel kapcsolatosan átalálított élethez igazodva a téli hónapokra fontos lenne bevezetni a kora délutáni zárórát és ugyanakkor a hivatalokban is megszüntetni, vagy legalább is korábban befejezni a délutáni munkaidőt. Szükségessé tartottuk ezt a nagyjelentőségű tüzelőanyag- és villanyárammegtakarításra tekintettel is.

Örömmel konstatáljuk, hogy a vidéki városok Budapest után egymásután térnek át a korai zárásra. Hirt adtuk, hogy Kolozsvár és Késsa már bevezette a délután négyórát, illetve élelmiszer- és fűszerüzletekben az ötórát zárást. Hasonlóan jár el Nagyvárad és Pécs is. Most pedig Ungvár város elsőfokú ipar-

hatósága vette fel az érintkezési a kereskedői érdekeltségekkel és értekezleteken behatóan megvitatták az ungvári üzleti zárórák szabályozásának kérdését.

A tanácskozáson eredményeként egészen új zárórend bevezetése mellett történt döntés. Az ungvári kereskedőtársadalom megállapodásra jutott abban a tekintetben, hogy déli zárás, illetve szünetnélküli árusítási rendet vezessenek be. Az érdekképviseleti állásfoglalásnak megfelelően Ungvárott reggel 7 órától egyfolytában tartó üzleti órákat léptettek életbe délután négy óráig. Eszerint október 20-ától Ungvárott már a délután négyórát záróra lépett életbe és ettől az időponttól kezdve megáll az üzleti élet a városban.

A front humorából

(Honvéd haditudósító szárad. Kizák László haditudósító.)

A Don partján hulló piros vérel írja az új kor történelmét a magyar honvéd. Lelke azonban a harc poklaiban is tele van életkedvvel, derüvel, magyar vidámsággal. Kihajt lelkéből az egészséges humor. A front humora. Ime néhány ilyen jóízű apró eset.

Igaza van

Valahol Oroszországban egy kis orosz falu egyik kis házában foghíjas kerítését támogatja hátával a magyar baka. Hirtelen porfelhő kerekedik s elötöppan belőle egy teherautó. A kormánykerék mellől kihajol a vezető: — Milyen község ez, bajtárs? — Nem tom én. Nem vagyok idevalósi! — feleli a honvéd.

Sztalin városa

Sztari-Oszkolj kis városka a csendes Oszkolj folyó partján. Csak egy baja van: igen sok út szalad itt össze. Így vélekedik hadapródunk is, a keresztút előtt. Űstőke izzad a tékép fölött. Kis papíron nagy ország — nehéz eligazodni rajta. A térképen itt áll bolhányi betűkkel: Sztari-Oszkolj, de hol a csodában lehet a valóságban ezen a behemót földön?

A hadapródok jó szelleme azonban most is segít rajta. Lomha panyefogat porzik az úton. Tetejében obitsonnak beillő öreg szerkesztő, agyarában szurtos füstölő pipa. Állj int neki: — Öregem, nem tudja, miféle város ez itt előttünk? — Prrr... Állj meg, Molotov, a zanyád ne sirasson, — szól csendes pipaszóval az öreg. — Olyan ez az állat, mint a muszka. Szívesebben curukkol.

A hadapród tükön áll, siet: — Tudja, vagy nem tudja? — Honne tunnám... Ez a — Sztalin iszkolj város...

Orosz földön nehéz udvarolni

Egy dunántúli helyke szakaszvezetővel esett meg az alábbi eset. Szemet velett egy jóképű orosz felhéréselédre. Hívogatta cukros szóval: — Babuskam lelkem... Igyi szuda... Eszem a gyönyörű szívedet... De a »babuska« mindannyiszor durcásan elfordult tőle. Szörnyen restellte a dolgot a helyke szakaszvezető. Ez már a tekintély rovására megy. Már a karikalábú Ferke honvéd is si-

kerrel udvarol Mit szólnak majd otthon a faluban a legény komák? Még az öreg kútágas is felkunkorodik nevetésben az udvaron.

Újból próbálkozott hát. Edeesen hull ki szájából a szó, mint a pergetett méz: — Na, ne izélj már, babuskám. Kalárist kapsz, csak vedd rám hajnal szemedet...

Minden hiába. Egészen elkese-redik a legény. Pedig olyan szép szál fiú, nincs nála különb hét falu határában.

Végre egyik oroszul tudó bajlarsa nagy kárörvendéssel oldja meg a rejtélyt!

— Testvér, »babuska« oroszul — nagymamát jelent. Még a muszka lány sem szereli, ha 20 éves korában nagymamának szólítják... Vigyázni kell a becöző szavakkal Muszkaországban.

Föltalálta magát

Honvédsírt ásnak az utászok. A friss hant mellett ásjára támaszkodik a cigány. Epp megérkezik a szomorú menet, amikor hirtelen egy orosz Martin-bombázó zúg el fölöttük. A csoportosulás közelébe odahajít egy bombát. Lapul mindenki. A tábori lelkész, a kiserők, a sírásók ölelik az anyaföldet. Amikor szerencsésen elmúlt a veszedelem, keresik a cigányt. Eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

— Hol vagy füstös? — kiáltja az alkonyodásban a szakaszvezető. — Itt vagyok jelentem alásan — fűsbörög tompán a válasz. És a frissen asott sírből előbukkan a cigány.

Titi-táta

Berreg a távbeszélő. A lövésztől lett, próbaszolgálatos hira-dós kuszált betűkkel veti papírra a kapott üzenetet. Jelentést továbbít hozzá egy zászlós. A zászlós végül ezt diktálja: — Aláírás: Kádár zászlós. A hira-dós nem értette meg a nevet.

— Majd betűzöm — szól a távbeszélőben a zászlós. — Károly, Ádám, Dezső, Ábel, Rudolf No, tudja már? — Igenis jelentem alázatosan. — buzgólkodik a hira-dós — a keresztneveit már tudom a zászlós úrnak. Most már csak a vezetéknévét tessék megmondani!

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

Háromezer ember kísérte utolsó útjára Balogh Istvánt

Balogh István öntudatosan soha nem keresett más elsősegét, csak a szolgálatát — mondta Révész Imre püspök halotti beszédében

A gazdátársadalom búcsúja „az eszményi polgár”-tól

Eltemették Balogh Istvánt, aki arról is igen nevezetes volt, hogy nem voltak ellenségei, csak barátai. A társadalom minden rétegéből több mint háromezer ember vett részt a szeretőszívű ember végtisztességtételén. Ott voltak: dr. Kölcsey Sándor polgármester, Zöld József m. kir. kormányfőtanácsos h. polgármester, Ary Lajos főtanácsos, dr. Reke Gusztáv tisztifőjegyző, Balogh Sándor, Tatay Zoltán h. polgármesterek, Erdős József, dr. Vásáry István országgyűlési képviselő, Sesztina Nagybáky Jenő, Vásáry József, dr. Sz. Kun Béla, Tankó Béla dr. egyetemi professzorok, Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, Juhász Nagy Sándor, dr. Farkas Pál, dr. Nagy István, Hegyaljai Kiss Géza, dr. Ferenczy Károly lelképásztorok, Futó András püspöki titkár, Hank Olivér gazd. kamarai tanácsos, Öry István, Torma Lajos vezérigazgató, vitéz Kovássy gazdasági felügyelő, Ménes Lajos, Várjassy Imre, Sarkadi Kesztyűs Lajos, Budaházy Bruckner Ernő, Sarkady Béla, Harsányi Imre, dr. Kupinsky Sándor, Polgáry István, dr. Kertész Kálmán vezetésével minden számtalozó debreceni gazda, Jakucs István kollégiumi igazgató, besztekerbányai Klein László ny. tábornok, Dózsa György, Nagy József ny. főtanácsos, Bohuss Károly ny. postafőnök, T. Szűcs Géza kormányfőtanácsos, nagyon sok ref. tanító, Galamb Ferenc ipartestületi elnök vezetésével nagy iparosküldöttség és sokan mások.

A ravatalt babérfák, délszaki növények és virágok valóságos erdejé vette körül. Balogh István egész életében kerülte a dísz, a pompát, halálában ékesítették vele, mert nagyon szerette.

Megőrt özvegyének zokogása közben fedték le az ércokporral Balogh István szelíd arcát, majd feltették a koporsóra hitvesének csupa piros rózsából és palnagákból kötött koszorúját: „Felejthetetlen szeretet az uramnak” felirással mellé került az ugyancsak piros virágokból álló másik koszorú, a Balogh-fiúk utolsó üdvözlőlevele atyjuknak.

Felhangzott Szizethy Gyula főiskolai tanár vezényletével a Kántus gyönyörűszép gesztyűneke, majd az örökszép XC. zsol-tár.

Felejthetetlenül szép és mélytartalmú beszédet mondott a ravatalt mellett D. dr. Révész Imre püspök, aki Lukács evangéliumából olvasott fel Balogh Istvánra illő igéket, majd így folytatta szavait:

— A mi drága Balogh Istvánunknak a világi élet nagyon sok kísértés törét vetette az útjába arranzéve, hogy világi, pogány értelemben vett elsősegét keresen és kívánjon, gyönyörködjék benne, amíg módja van hozzá és líheve igyekeztek viszatornászni bele magát, amikor kivetit belőle egy hal sorsfordulat. De az ő életében épp az volt a csodálatosan mély keresztényi vonás, hogy mindig minden világi kísértés közepette hallotta s elete végéig egyre erősödő hangon zengett Urának, Mesterének, Királyának szívgi ható intelmé: „Te nem úgy! Ti nem úgy!” Balogh István öntudatosan soha nem keresett más elsősegét, csak a szolgálatát.

— A ti omló könnyeitek — fordult a püspök a család felé — minden szómlál ékebben beszélnek arról, hogyan szolgált a családját, hogyan tudott igazi keresztényi családfő és pátriárka lenni, nem parancsal és követélessel, hanem odaadással és példa adással, vagyis folytonos szolgálat által. Négy évtized csöndes, de tiszta ragyogású buzonyysággal beszélnek róla, hogyan szolgált városát és az egyházat, amely kettő az ő számára a szolgálatban mindig egyet jelentett. Mert ez a szelíd, csupa jóság, csupa megértésember, ez a szelíd békesség lélek egy valamire nem lett volna soha kapható, egy va-

lami ellen tiltakozott volna mindig lángoló szent haraggal, hogy a szívével valaha is megossza város és egyháza között, hogy ne egységben szemlélje a kettőt —, mint szemléltek négyszáz esztendőn keresztül áldott emlékü ősei ezt az ősi civitást és Krisztusnak e helyre telepedett reformált anyaszentegyházát, mint egy egységbe forrott keresztényi republikát. Úgy szolgálta pedig, ahogy ő szolgált, nem tud más, csak aki úgy szeret, ahogyan ő tudott szeretni. — Aki szereti a családját, olyan derűsen boldog önmegtagadással, mint ő. Aki szereti a magyar földet és a magyar népet olyan néma ahitattal, olyan halálos komolysággal, annyira minden jelszótól és kordivattól teljesen függetlenül mint ő. És aki úgy szereti megváltó Krisztusát, mint ő, — akik figyelték őt velem együtt a Nagytemplomban az évtizedek óta megszokott helyén, amint hű seges barna szemének tiszta és alázatos tekintetével szomjasan itta az Igét, azután akik figyelték az életet és látták, hogy nála a prédikáció igazi hatása a templom küszöbén túl kezdődött, azok tudják velem együtt, — mennyire szerette ő Krisztusát, aki az ő életének vezére volt és tudják azt is, hogy ez az ő krisztusszeretete és minden szeretet az ő hű és jó szívében csak hálás visszfénye volt annak az örökkévaló szeretetnek, amely őt öröktől fogva ismerte és kíválasztotta, bűnének nyomorúságában megszánta, a keresztben a kárhozattól megváltotta, jó és balsorsban híven vezérelte és szüntelenül azt suttozta neki: Ti nem úgy...

— Balogh István olyan volt közöttünk, mint aki szolgált és ezért volt miközöttünk — Isten színe előtt teszünk róla bizonyosságot — fő és első. Sirassuk meg mert nagyon jó ember ment el közülünk, de könnyeink között is magasztaljuk és áldjuk Istenünket, hogy a hazug elsősegék ez összeomló világában ilyen emberileg és keresztényileg egyaránt tiszta példaképekkel tanít bennünket az igazi elsősegre, Krisztus követésére a szolgálat ígájában a kereszt alatt.

A mélyhatású beszéd után a püspök lélekbe színyaló imát mondott:

Gyászének után a hatalmas gyülekezet a családi sírbolthoz kísérte Balogh Istvánt. Amint a ravataltól kihozták a koporsót, kisütött a nap és sugarával borította el a gyászokocsi, mint-ha az utolsó percek is beakarná aranyozni.

A sírnál a püspök bibliát olvasott, majd imádkozott a régi és új hamvak elhelyezésekor: — Megváltók, ime elhelyezük ide e drága hamvakat, aggodék, életük daliás virágában letörtek és kicsiny gyermekeket. A halálban, mint egyéb különbség sincs, úgy a korban sincs különbség, nemcsak azért, mert Gondviselésed szerint minden, ami él, egyenlő sokáig él: a százasod fa és az egynapos rovar, eszmél, szeret, s elbukik. Rád bizzuk a halandót, egyedül Te teheted újra halhatatlanná.

A püspök végül elmondta a Hiszekegyet. Utolsó búcsúszavai Balogh Istvánhoz ezek voltak: Adjon Isten békességet néked, békességet, amely minden értelemet meghalad s amelyet nem adhat meg ez a világ, Jézus Krisztus békességét.

Vitéz Szabó Endre lelképásztor a tanyai egyházzrészfogadnokát és vezérét búcsúztatta meghatott szavakkal.

— Balogh István nekünk olyan vezérünk volt, aki nem a hátsó csatasorból biztatott, hogy előre, hanem munkában, cselekedetben, tettekben legelől járt előttünk, mindig ott, ahol a legnagyobb volt a harc, a küzdelem. Igérte, hogy azt az utat járják ezután is amelyen Balogh István vezette őket.

Dr. Kertész Kálmán a gazdátársadalom nevében búcsúzott Balogh István halála — mondott.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1942. X. 22

ta pótolhatatlan veszteség a gazdátársadalomra nézve, melyet gyászabborított. Negyedszázad emlékeit hozzuk ide és a Polgári Gazdakör tagjai, mint szerető gyermekek csoportosulnak sirod körül. Nevükben búcsúzom elnöküktől, aki egész életén szeretettel járt közöttünk. Az eszményi polgár volt ő, mert úgy ismertük, aki a szeretetnek summáját osztotta ki mindnyájunk között, amilyenek gazdságával kevés ember bírt. A megpróbáltatások évelben bizodalmat és hitet öntött lelkünkbe. Amikor szükség volt rá, sikra szállt az igazsáért és harcolt a gazdaérdekért. Önzetlen, puritán ember volt. Az ősi polgári jogoknak, jussoknak védelmezője volt, ha kellett élő tilalomfaként állt ki.

Balogh István! Elvégezted mindazt, amit Isten rádbízott. Menj el az örökkévalóság végtelen útján a te nyugalmedba, légy áldott emlékedben és halálodban.

A Kántus és a gyülekezet éneke közben helyezték el Balogh István földi maradványait a családi sírboltban, ahol a család áthelyezett hamvait mellett alussza örök álmát.

Balogh István halála alkalmából az Arany Bika kávéházbéli asztaltársasága nagyobb összeget gyűjtött, ennek egyik felét koszorút csináltattak, a megmaradt 40 pengőt pedig jótékony célra fordították.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elnöksége jd. Balogh István elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén 100 pengő adományt juttatott el a Vöröskereszt javára.

Álkuksos betörő 500 pengő értékű ruhaneműt lopott egy Jerikó-utcai pajtából

Nagy Gyula nyugalmazott MÁV lakatos, Kút-utca 108. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen betörő ellen, aki álkuksal behatolt Jerikó-utca 23. szám alatt levő pajtájába és onnan hat kabátot, négy pár használt cipőt és három használt nadrágot ellopott közel 500 pengő értékben. A rendőrség megindította az álkuksos betörés ügyében a nyomozást és sikerült olyan nyomokat biztosítani, melyek segítségével a tettes rövidesen kézrekerül.

Tömeges kerékpárlopás Debrecenben

Tömeges kerékpárlopásokról tesznek feljelentést a rendőrségen. A debreceni rendőrségen egy negyedóra alatt legutóbb három kerékpárlopást jelentettek be. Kiss István református lelkész, Oláh Károly utca 55. szám alatti lakos Csepel gyártmányú gépét a Kollégium udvaráról lopták el. Bak Béla Piac utca 44. sz. alatti lakos biciklijét a Tanító utcáról lopta el ismeretlen tettes. — Leitman Sándor kereskedő, Német u. 12. szám alatti lakos Simpson gyártmányú gépét az egyik Dégenfeld-téri üzlet elől lopták el a rajta levő 500 pengő értékű textilárúval. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére és felhívja a közönység figyelmét, hogy nagyobb elővigyázatosságot fejtsenek ki, mert sok lopás a kerékpártulajdonosok vigyázatlansága miatt következik be.

Hölgyeim! Figyelem!

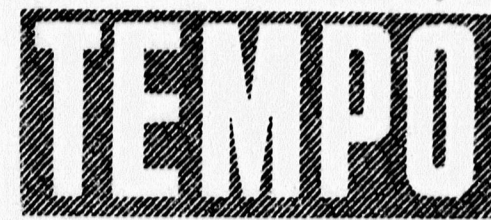
Mindig jó lesz a dauerja ha Ozgánál csináltatja

Dauer, festés, víz hullám, higiénikus kiszolgálás. Tisztelettel

Ozga Béla

Irodásmester Varga u. 1. Antalffy mellett

MAGYAR KIADASU

15. LEGUJABB SZÁMA

Címképén

a 33 000 tonnás amerikai csatahajót elsüllyesztő

Barbarigo tengeralattjárót

mutatja be támaszpontjára való visszaérkezése pillanatában

kitünő tudósítást közöl

Amerika fegyverkezési blöffjéről

Az olaszok oroszországi harcairól

Magyarország a szép színek hazája címen színes képsorozatot s ezen kívül számos

IRODALMI, MŰVESZETI CIKKET ES TUDOMÁNYOS ÉRDEKESÉGET KÖZOL

Kapható minden árusítónál

40 fillér

DEBRECENBEN IS TILOS A SIROK ÉS SÍRBOLTOK KIVILÁGITASA

Az összes temetők zárójára október 31-én, november 1-én és 2-án délután hat óra

A polgármester a következő hirdetményt bocsájtotta ki:

Értesitem a város közönsegét, hogy a város területén fekvő összes temetők zárójára folyó évi október hó 31-én november 1-én és november hó másodikán az elsőtétítésre tekintettel délután 6 órában állapítom meg.

A temetők területére délután 5 órától kezdve belépni nem szabad.

A megszábot időpontig a temetők területét mindenki köteles elhagyni.

A sírok és sírboltok kivilágítása ez évben is tilos.

Polgármester.

Váczi Lajos szigorló orvost sub auspiciis Gubernatoris avatják doktorra

Az egyetemnek ünnepnapja lesz a jövő hét szerdáján, október 28-án Váczi Lajos szigorló orvosi sub auspiciis Gubernatoris az orvostudományok doktorává avatják. Az egyetem fennállása óta ez lesz a második eset, amikor a Kormányzó gyűrtűjével orvostudományi doktor; avatnak. A ritka ünnep így a debreceni orvostársadalom ünnepe is lesz.

Váczi Lajos Komádiban született, édesapja gazdálkodó és kispapapárti országgyűlési képviselő. A szeghalmi gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, mindvégig jelesen, ugyanitt tett kitünétes érettségit. A debreceni egyetem

az orvosi karra irakozott be, szigorlatait mindvégig kitünéssel tette le s mindezek alapján a kar legfelsőbb pártfogás alatt történelmő avatásáért kérte.

Váczi Lajos ma a Közegészségügyi Intézet tanársegédje, ahol tevékeny részt vesz a dr. Jency Endre professor vezetésével folyó munkában.

A sub auspiciis avatáson a Kormányzó Ur személyét fűzi Fáy István kultuszállamtitkár képviseli, aki szerdán délelőli a 11 óra 40 percek érkezé sebesonattal érkezik. Az ünnepély fél 1 órakor kezdődik az egpetem központi épületének aulájában.

Szerb bandak súlyos vesztesége Banjaluka közelében

A szerb bandaharcokról érkezett újabb jelentések szerint német és horvát kötelékek Banjaluka közelében súlyos veszteségeket okoztak szerb bandáknak, melyek déli irányban igyekeztek biztonságosabb helyre jutni. Közben elérték Jajcét és ebben a kis hegyi városban székely csekély számú helyőrséget sikerült éjszakai meglepetésszerű támadással a

város feladására kényszerítenők. A banda tagjai ezután szavával gyilkolták meg az asszonyokat és gyermekeket és sokat a városka lakói közül magukkal harcoltak. A német és horvát csapatok a várost visszafoglalták a bandáktól, bár a hegyes vidéken a támadás rendkívüli nehézségekbe ütközött, a banda 500 halottat hagyott hátra a harcok színhelyén.

Óra, ékszer, ezüstnemű ólomkristály vásár. lásánál forduljon bizalommal Takácsné új ékszerboltjához Piac u. 56. Megyeháza me e!

HIREK

DOLGOZTASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, október 17-én reggel 8 órától, október 24-én reggel 8 órától: „Aranyangyal”, Piac u. 50, telefon: 24-53. — „Reménység” Csapó u. 22, telefon: 14-21. — „Isten gondviselés” Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. — „Szas” Hatvan u. 66, telefon: 11-93, szám.

— **A SZELLEMI HONVÉDELMEK ÉS FRONT ÉREJÉT NŐVELED,** ha a tűzvonalba, hadikórházba honvédeinknek Nemzeti Könyvtár füzeteket adsz. — Megajánlásodért a Bajtársi Szolgálat megkeres.

A népnevelés frontján

Barsi Leidenfrost Erzsébet 1942 júniusában nyert tanárképzési diplomát a kecskeméti Forthgy Miklós intézetben. Aig szíradt meg az okmány betűjén a tinte festék, az Egyesült Női Tabor a teljes képzését tanított az erdélyi rész Magyarokölös községében küldte ki apostolnak. A falu — a Kecskeméti Lapok híradása szerint — ötenél km-re van Koztospártól (50 km autóbusszen, 5 km rázós szekeren) és nagyobb részt román lakosú. Itt gondozott, oktatólt, mosdatott, jésült, magyari szóra edesgrett hetven szegénysorsú gyermeke. Új élet költözött a faluba, a gyermekek háts szeretettel vették körül Erzsike néni-t, akinek a szeretet volt az oktatási módszer. Az iskola a nyári időszakban napközi otthonként működött. Es barsi Leidenfrost Erzsébet „népnevelés a munkafrontján” esatát nyert a szeretet fegyverével. Kecskemét polgármestere kétszáz pengő évi ösztöndíjjal a kecskeméti mezőgazdasági szakintézetképzőbe vétele fel, mint nagyszorgalmú tanítónőt. De Magyarokölös aron hagyott gyermekesége nem tudt beletörödni a válásba. Sűrűn irták magyarul visszahívó leveleiket. Edes Erzsike néni gyere vissza munkához. Es Erzsike néni kiment a legszebb hupatásu frontra, kis román családok gyermektagjai közé nevelni, oktatni a magyar haza szeretetére felvilágosítólag közreműködni. Ez a nemes példaadás Drózdgy Gyula vezérpedagógust ily nyilatkozatra telkesítette: „Magyarokölös tanítónőjének nem kell programot adnunk. O megértően nézi falujának népét, tisztában van tendenciáival s meggy a maga útján a biztos győzelem felé.” Úgy van. A multunkból ennek a biztos győzelemnek hiányoztak fogaskerekei. (1)

— Rásó István alispán szerdán Hajdúszoboszlóra utazott, ahol városi ügyekben folytat megbeszéléseket.

— Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke szombaton Debrecenbe érkezik, ahol Rásó István alispán vendége lesz. Tasnádi Nagy András vasárnap reggel autón Kassára utazik, ahol választói részére panasznapot tart.

— A hivatalos lap belügyminiszteri rendeletet közöl, amely szerint a zsidóktól megvont személyi jogú gyógyszerári jogszíntvények újbóli engedélyezése esetén az új engedélyes köteles megállapított becsértéket és a jogosítványért járó ellenérték 10 százalékát, legfeljebb összesen 15.000 pengőt az újbóli engedélyezésről szóló véghatározat kézbesítésétől számított három hónap alatt a korábbi engedélyesnek, illetőleg örökösének megfizetni.

Pihent a lant

Halk pendüléssel, mintha szelleműjak
Érintenék meg álmodozva — testén
Nyári alkonyok dala remegett át,
Egy álmat váro szeptemberi estén.

A fény fehérén omlott szél a kerlben
Arnyból szótt csipkét borítva az útról
Ezüst fejt a hold fénylő korongja
Az éjjel bársony leple közé fúrta.

A levegőben, mondhatatlan lággyan
Rezzgett a dallam s felbúgott a lanton.
Álmodó hárok ébredve zsongtak, —
Vágyból születtek új dalok, — új hangon.

A nyár tűzének forró viharában
Pihent a lant, de most parázsütésre
Megzendült és sirt, kacagott négy húrón
A nyár megszűnt, szerelmes emléke.

CSEK KATALIN ÉVA.

* Krayer festéküzlet közleményei
Kész külső festék érkezett, tetőre, kerítésre, ereszaljára, zöld, szürke, barna színekben. Vegyen amíg van, mert itt a tél.

— Új református segédlelkészek. Dr. Révész Imre a nagyváradi egyházközségbe két új segédlelkészt nevezett ki. Nagy Lajos segédlelkész a régi parochiális körben. Rác Mihály pedig a velencei egyházközségben teljesít szolgálatot.

— Josephine Baker, a világ-hírű néger táncosnő, akinek vagyont érő ékszerai voltak Párisban még néhány esztendővel ezelőtt is, most teljesen elszegényedve, nagy nyomorban él és egy ca-ablancai kórházban tüdőbetegséggel fekszik.

— Zágrábban meghosszabbították a zárórákat. A szeptember közepén végrehajtott szovjet támadás után 11 órában megállapított zárás idejét most éjfélig kitöltik.

— Meghalt Simó Brofeld finn egyetemi tanár, a legkiválóbb svéd sebész, aki a háború folyamán kiváló szolgálatokat tett a hadirokkant gondozás megszervezése terén.

— A „Szárnyaskerék” kibővített Hunyadi-utcai helyiségét szombaton délután mutatja be az egyesület elnöksége a város vezetőségének. Meghívják a helyiség bemutatására Szilassy László főispánt és dr. Kölesvay Sándor polgármestert, akik megtekintik a megújított és a Szárnyaskerék értékes kulturális és szociális munkájának végzésére szánt még alkalmasabbá vált helyiséget.

— A hentes- és mészároszakosztály azon tagjai, kik a bírósági ügyben érdekelt k. fontos közös megbeszélésre 22-én, csütörtökön délután 5 órára az Ipartestületbe összehívom. A szakosztály elnöksége.

— Mammutagyarra és más öslénytelekre bukkantak a Szeretfalva—dédai vasút építésénél dolgozó munkások. A két méter hosszú agyart három darabban szedték ki a földből. Találtak ott megkövesedett tengeri csigareszket is, melyek azt bizonyítják, hogy Erdély földje valaha tengerfenék volt.

— Tyúkdarázis miatt került a bíró elé Debrecenben Szabó Erzsébet 42 éves, paci erdőtelepítő leánya, aki a piacon két tyúkot három kilo súlyban adott el 8 pengőért. A hivatalos árat 1.70 pengővel haladta túl és ezért dr. Pogány Béla bíró elítélte Szabó Erzsébetet jösterősen 20 pengős pénzbüntetésre.

Újonnan áthelyezett műhelyekben új bundák, átszabások és mindenemű szűcsmunkát a legújabb modell szerint készítenek
VÉGH GYULA
Ferenc József-út 58., I. em. balra.

Fahécsempészésért 8780 pengős büntetés

Másfél mázsa fahaját akart Nagyváradról Debrecenbe csempezni id. Szűcs Lajos be-rekböszörményi lakos. A szállítmányt lefoglalták még a forgalombahozatal előtt. A debreceni törvényszéken

dr. Nyerges Miklós bíró tárgyalta a fahécsempész ügyét. A bizonyítási eljárás befejezte után bűnszék mondotta ki és elítélte 8780 pengő pénzbüntetésre.

Háromhónapi fogházra ítélték egy nyiregyházi fakereskedőt, aki tíz pengőért adta a tűzifa mázsáját

A nyiregyházi törvényszék úrszabirósága vonta felelősségre Soltész István nyiregyházi fakereskedőt, aki a tűzifa mázsáját tíz pengőért árusította. A fakereskedő eleinte tagadta a vádat, amikor azonban a kihallgatott tanúk, akiknek a fát eladta ellene vallottak, beismertő vallomást tett. Az ügyész vádbeszédében kemény szavakkal ostorozta a vádlott eljárását, aki kihasz-

nálva a szegény emberek helyzetét, fahiányát, bár maga vagyonos, gyermektelen ember megfizetelle velük a mázsát.

A törvényszék Soltész István háromhónapi fogházbüntetésre, 500 pengő pénzbüntetésre és háromévi hivatalvesztésre ítélte. A lefoglalt száz mázsa fa elkobzását is elrendelte a törvényszék.

— Megsértették az adagolási rendszeri Olaszországban a nagyobb fürdőhelyek szállóinak sorából többen és ezért a szállók igazgatóit és tulajdonosait letartóztatták.

— Kozorúmegváltás. Stépa László postaigazgató úr elhunyt alkalmából a rokonság 40 pengő kozorúmegváltás címén a hadikórházban ápoló haretéri sebesülteknek adományozott.

— Szabolcs megyében térképek készülnek a szunyogtenyésztő posolyákról, vadvizekről. Szabolcs megyében a mándoki maláriafelmérés elkészítette mindazoknak a posolyáknak, csatornáknak, vadvizeknek felvételezését, térképezését, melyet szunyogtenyésztők és így a malária terjedése szempontjából veszélyesek.

— Valutavisszaadás miatt letartóztatta a budapesti ügyészség Steiner Sándor szönyegnyakkereskedőt, ki a letartóztatás ellen felfolyamodást jelentett be.

— Pokrócot loptak a Kereskedelmi és Iparkamara légtalmi pincéjéből ismeretlen tettesek. — A tolvaj valószínűleg a hivatal épületébe besurránva belopóztott a légtalmi pincébe és így kővette el tetteit. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Ellopták pénztárcáját 270 pengővel egyik üzletben Bagoly Károly piaci árus, Tánács-utca 49. szám alatti lakosnak. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— Besurranó tolvaj ellopta az udvarra kiterített pongyolát és más ruhaneműt Nagy István Szent Anna-utca 7. szám alatti lakostól.

— Húsú kiló tengeri 10 pengőért adott el özvegy Nyilas Istvánné Ebess 56. szám alatti lakogazdálkodó, akit árdrágítás miatt vontak kérdőre és a debreceni törvényszék elítélte 100 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— Megszöktek a robogó vonatból Vuxta Lajos és Komáromi Lajos jogerős és egyévi kőrtőnre ítélt tolvajok, amikor két fegyver a harai fegyvertételbe akarta őket szállítani. A két szökevény leverte bilincsének lakatját és Tápiógyörgye határában Farkas János mezőőr eszökuvnyhójában rejtőztek el. A haza ért mezőőr elfogta a két rabot, akik éppen kenyerét fogyasztották. A kenyér ellopásáért külön egyhavi fogházra ítélték őket.

Kályhacsöbe rejtve megtalálták a lopott holmit, a gyanusított tagad

A rendőrség feljelentést tett dr. Janicsák Jánosné, h. igazgató neje, Kerti-utca 13. szám alatti lakos ismeretlen tettes ellen, aki egy pizsamaanyagot közel száz pengő értékben elloptott.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a tettes a lopott anyagot a kályhacsöbe rejtette el és gyantája a házban bejáratos egyik személyre irányult, aki azonban kihallgatása során tagadta, hogy ő lopta volna el a pizsamaanyagot. A rendőrség folytatja az ügyben a nyomozást.

— A Pozsonyban rendezett kutyaszerzőnsem bemutatott 600 kulya közül 12-1 találtak háborús szolgálatra alkalmatlannak.

— Egy párisi rabló agyonlőtt két rendőrfelügyelőt. — A régen üldözött rabló a tűzharc során fogságba került.

— Újpesten a közellátási hivatal ellenőri házkutatást végeztek Rosenberg József újpesti fűszerkereskedő lakásán. Több mázsa libaszirt, olvasztott vaját, s ezer liter petroleumot, mosóport és egyéb élelmi és közszükségleti tárgyakat találtak. Valamennyit elkobozták és beszállították a város raktárába. A rendőrbíró ötnapi elzárásra s kétezer pengőre ítélt Rosenberg Józsefet, akit őrizetbe vettek és toncházba kísérték.

— Newyorkban keddén volt az első hústalan nap. Az éttermekben halat, fozeléket és más ételfelékelt adtak a vendégeknek.

— Elfogták egy fiatalkorú mecseki rablót, aki Várnagy Adolf pécsi borbélyt fejbeverte, el akarta venni pénztárcáját, majd amikor ez nem sikerült, bocsánatot kért a merénylőért s állásért könyörgött. A fiúról kiderült, hogy egy komáromi úri-család hetedik gimnázista fia, aki egyik osztálytársával megszökött hazulról, a harctérre akartak jutni.

— „Katonadolog”, érdekesítő regény a múlt háborúból újra kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

— Elmeklinikai ápolónak esapott fel a körözött tolvaj. A pécsi rendőrség országos körözést adott ki ifj. Kálmán József többszörösen büntetett tolvaj ellen, akitől kiderült, hogy erdélyi menekültnek adva ki magát Szerván János néven a pécsi elmeklinikára ápolónak szegődött és itt rejtőzködött. A napokban felismerték és elfogták.

— Lybiában a tizenegyedik tábornok halt hősi halált, mint Rómából jelentik. Ferrari Orsi tábornok a tizenegyedik hősi halott tábornok.

— Hitler megengedte, hogy a Németországban dolgozó francia hadifoglyoknak a feleségei Németországba utazzanak és férjeikkel együtt éljenek abban az esetben, ha ők is kötelezik magukat munkavállalásra.

Őszi és téli szükségletét
megbízható szolid áron szerzheti be
FEUER Divatház
női és férfi divatüzletében. — Csapó u. 26.
Takarékossági könyvre is.

SPORT

Szilágyival megerősített csapatával játszik a DVSC Nagybánya ellen

A DVSC vasárnap játsza a Mátyás-csoport rangadóját a Nagybányai SE ellen, mely mindig legerősebb ellenfele volt a debreceni vasutasoknak. Most az NSE a marosvásárhelyiekkel elszívott súlyos vereség után alaposan felpaprikázva jön Debrecenbe és bizony nem lesz könnyű dolga ellenük a DVSC-nek. Különösen a támadócsapata kitűnő a nagybányai csapatnak és kemény feladat vár a DVSC védelmére velük szemben.

A DVSC-ben Sidlik sérülése brenvedetesen javul és vasárnapi játéka valószínű. Amennyiben még sem játszhatna, akkor Szilágyi, a középcsatár húzódik ki a pályára és Mihók is helyet kap a támadócsapata. Ez esetben Szilárd, Mihók, Szabó, Serfőző, Szilágyi támadócsapat játszik, valószínű azonban, hogy a DVSC változatlanul a Kaposi, Csokai, Mester — Tisza, Orosz, Zilahi — Szilárd, Szabó, Szilágyi, Serfőző, Sidlik támadócsapattal játszik Nagybánya ellen.

A mérkőzés fél 4 órai kezdettel a nagyerdői Stadionban kerül lejátszásra Takács Jenő vezetésével.

Bonyolódik a Weber-ügy

A DVSC vezetősége, mint megírtuk, nem volt megelégedve Weber Lajos edző munkájával és ezért a múlt héten azonnal hatállyal felmondott, a csapat edzéseinek vezetését pedig Palotás István vette át. Weber Lajos nem nyugodott bele a felmondásba és az Edző Testülethez és MLSz-hoz fordult védelemért. Azt hangoztatja, hogy jogtalan a DVSC felmondása, mert szerződése az idény végéig szól. A csapat különben is első helyen áll, amikor átadta utódjának.

A rokonszenves edző már ezen a ponton mondjárt tévedett, mert a DVSC csak vasárnap, tehát azután, hogy eltávozott Debrecenből, került az első helyre. Viszont azt magunk is a legvárhatóbban megállapítottuk, hogy Weber edző nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, a csapaton nem szerepelt úgy, ahogy azt működésétől várni lehetett volna. Azt viszont, hogy akár az Edzők Testülete, akár az MLSz komoly formában foglalkozna az ügygel, nem hiszük, mert Webernek tudunkkal nincs meg az edzői oklevele és ő a DVSC-nél is csak úgy volt foglalkoztatható,

hogy Palotás volt a hivatalos edző és Weber csak mellette működött.

Kérdést intéztünk Weber Lajos nyilatkozatával kapcsolatban a DVSC vezetőséggel és a következő választ kaptuk:

— Mi Weber Lajossal azért bontottunk szerződést, mert ő a szerződésben vállalt és előírt feltételeket nagyrészt nem tartotta be. Ezért mondtuk fel az egyesülettel, hiszen ha meg lettünk volna munkásságával elégedve, természetesen, hogy ma is a DVSC-nél működne.

Egyébként a DVSC vezetősége is megállapítja Weber nyilatkozatával szemben, hogy: 1. A csapat távozásakor nem állt első helyen. 2. A Mátyás-csoport gyenge mezőnyében egyébként sem sokat jelent az, hogy a tabella élén állt a csapat. 3. A DVSC vezetősége elégedetlen volt Weber munkásságával és más dolgokkal is, melyekkel egyelőre nem számolunk nyilatkozni, de amit szükség esetén az MLSz elnöksége elár. 4. Nem volt Webernek edzői oklevele és debreceni tartózkodása alatt nem is kísérelte meg azt megszerezni. 5. A vezetőség nyugodtan tekint az ügy fejleményei elé.

Megőhatható a Ferencvárosi NAC mérkőzés, mert Szegedi a NAC-ban szerepeltetett hátvéd nem magyar állampolgár és igazolási lapját sem személyesen írta alá. Sőt az MLSz elnöksége esetleg hivatalból is megsemmisítheti óvás nélkül a mérkőzést. A NAC vezetősége viszont kijelentette, hogy nem bánná ha megsemmisítenék a mérkőzést és újra kellene játszani, legalább még egyszer bebizonyíthatnák, hogy jobb a Ferencvárosnál.

Balfedezete nincs még a Svájc elleni válogatottnak, Ezen a posztján Csepel Szalayját, Perényit és Nagy II-t veszi számításba a szövetségi kapitány. A valószínű válogatott: Tóth — Szűcs, Kispieter — Sárosi III., Polgár, Szalay — Németh, Kolláth, Sárvari, Bodola, Tóth III.

A játékosok az egyesületi vétőjog eltörlését kérik. Szerintük szükséges a vétőjog fenntartása.

A Marosvásárhelyi Székely MÁV megölte az MSE ellen 5:1-re elvesztett mérkőzését. Az óvást elutasították.

Az amatőrbajnokságot vasárnap a DVSC II. a Karcagi Levente

tegyesülettel játszik a nagyerdői Stadionban délután 1 órai kezdettel. Ez a mérkőzés a DVSC—Nagybányai SE előmérkőzése lesz. Debrecenben játszik le a DMTE—D. Húos mérkőzést a Villanygyári csapata Püspökán-dányban a P. MAV-val a DEAC pedig Nyíregyházán a NVSC II-vel játszik.

Gidófalvy Pál, az MLSz elnöke vasárnap délután 11 órakor kerületi értekezletet tart Debrecenben a felsőtisztai kerület hivatalos helyiségében. Az értekezleten résztvesznek nemcsak a debreceni egyesületek vezetői, hanem a kerület többi városából Debrecenbe érkező labdarugóvezetők is. Az értekezlet után dr. Gidófalvy Pál elnök megnézi a DVSC Nagybányai SE mérkőzést és az esti vonattal utazik vissza Budapestre.

HIRDETMEY. A nagyerdői gulyástanyán 3—400 szekérért marhatrúgyra kerül értékesítésre. A vásárolni szándékozók a trágya árát és szállítási feltételeit a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, félemelet 14. sz. szoba) megtudhatják. Gazdasági tanácsnok.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Gálócsy legrégebbi nyomozóirodája országosan ismert Zöldfa-utca 3. T.: 28-72. 371 11. 9

LEVELEZÉS

Zoltán! Jelentkez! 1815

Intelligens úriasszony megismerkedne kimondottan úriemberrel 40 évtől. „Jó pajtás” jellegére. 1788

„Őszi rózsák” jellegű levél van a kiadóban. 1789

ALKALMAZÁST nyér férfi

Cipészsegéd felveszek. Ökrös, Sas-u. 1. 1695

Fodrászsegéd felvétetik Boczán Sándor fodrásznál, Sas-u. 2. 1694

Anyag- és szerszámki-hordó napszámos fiúkat és műszaki lanon-cokat előnyös feltételekkel azonnal alkalmaz. Nagy szerelési vállalat. Garai-utca 15. 1809

Lapkezelőket

kezdőket is felvesz a

DEBRECEN

kiadóhivatala

Jelentkezés délutánként 3 óráig.

Egy elsőosztályú jó munkás nadrágszabó felvétetik. Péterfia 46. Balázs Mihály. 1805

Kifutófiút azonnali belépésre felveszek. Fahidi, Simonffy 6. 1797

Házmesterpár, megbízható, felvétetik. — Széchenyi 21. Jelentkezni délután 3—5. 1786

Fejmi tudó bentkosztos hónapost keresek István malomban, Szilágyi. 1785

Egy fiatal kézimunkás felvétetik állandó munkára. — Gulvás, Balvány 26. 1692

Egy megbízható ügyvédjelöltet keresek 1942 november elsejét belépésre. Fizetési igény megjelölésével ajánlatot kér dr. Mucsi Imre ügyvéd, Nagyvárad. 1256

ALKALMAZÁST nyér nő

Kenyérüzletbe, lehetőleg gyakorlatlalt bíró kiszolgáló leány, azonnal felveszek. Árpád-tér 13. 1709

Segéleányt felvesz Benedek szalon, Balvány-u. 1. 1696

Tanulóleányokat felvesz Demjen divatszalon, Kálvin-tér 9. 1. a. 1810

Cukorkaüzembe ügyes csomagolóleányok azonnal felvétetek. Külsővásártér 8. 1804

Fodrásztanulóleányt felvesz Biró, Deák Ferenc 26. 1792

Könyvelésben jártas pénztárosnő felvétetik. Barabás Mihály, Hunyadi-u. 26. 1698

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

MINDENES szakácsnőt, ki a baromtiakhoz is ért, közeli lanyára kis családnak felveszek. Jelentkezni MAV kolónia 17. 159 vv

Házvezetőnő, keresztény, intelligens, magyar konyhához jól értő, 30—40 éves, egészséges, baromfi-nyelésben is járatos, kerestetik november 1-re gyermektelen házaspárhoz grófi uradalomba intézőhöz. Leveleket fényképpel, működési bizonyítvánnyal „Megbízható” jellegre a kiadóhivatal továbbíthat. 1759

Tiszteletes házmun-kásknő felveszek. Árpád-tér 3. 1803

Jó mosónő, ki vasalás is vállal, kerestetik. — Hegyi Mihály-u. 36. 1800

Bejárónő egész napra felvétetik. Rákosi Jenő 8. I. em. 2. ajtó. 1799

Gyermekszelők bejárónő délutánra felvétetik. Szappanos 11. Jelentkezni délután. 1793

Komoly, megbízható bejárónő keresek esti órákra gyermekhez. — Cím a kiadóban. 1791

Bejárónőt azonnala felveszek. Vár-u. 2. I. em. 1. 1699

Mindenes szobaleány felvétetik. Széchenyi 21. 1787

Bejárónő délután 3—7-ig felvétetik. Jelentkezés délután Vilmos császár-körút 12. 1779

AJÁNLAT

Drapériás függönyök hosszú rojttal 25 P-től, valódi klópi csipkeszővet, impriméanyagok. Rothermere 36 8 12. 1

Szörmebundákat olcsón készítek, javít, alakít Kovács szűcsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Szappannak való zsírt szappanra béserci Pál János szappanosmester, Kölcsei-u. 8. 1737 1. 19

Főrukt gramofonlemezért 2 pengőt fizetek. Villanykörtesere 30 fillér. Biró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szűcsmester, Simonffy u. 2. sz. telefon: 12-32. 124 12 2

Glóziatasson, vizsgál-tasson Kissel, Méhusz tér 7. Telefon: 14-30. 86 11. 15

Órajavítás, ócska órákat veszek, eladok. Schiffmann, Vendég-u. 7. Kiszállománál. 1942 11. 4

Ekszerkészítés, javítás, — fogaranyat, ékszeri — Polák Endre ékszerész. Hatvan 2. 299 1 8

Glóziatasson Csalá orvonozó vállalat, Lakás-vizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 300 11. 8

Varrógép, kerékpárjavítást jótállással vállalok, hívásra jövök. Vetter, csere, eladás. Csapó-u. 101. 551 11. 7

Legelőbban fest, tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29. Keresztéppel. 1900 vv.

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón, gyorsan elkészítik. Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1978 11. 21

Hő- és sárcipők javítását, kerékpárok téli zsírozását, jótállással vállalom. Schwarz műszerész, Wesselényi-utca 1 alatt. 1680

Óskeresztény kiváló könyvelő, ipárosok, kereskedők könyvelésével, levelezéssel és kalkulációját olcsó díjazás mellett vállalja. Erdekoldó — „Órakkönyvelés is” jellegű küldjék címkéket a kiadóhivatalba. 1352

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fog aranyat legmagasabb árral veszek. Fránki Piac-u 73 984 12 10

Tört aranyat, ezüstöt, briliánst magas árral veszek. Takács Sándor, Piac 66 393 1. 9

Fáy arékrémes tégelyt visszavesz Grosz Nagy Ferenc patika, színház mellett. 22 11. 4.

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné tanárné Olga gyorsíró géprőliskolája Batthányi u. 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-77. Államvizsgára előkészítés, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

ÉLELMISZER, ITAL

Főznievaló csemege lengeri kisebb-nagyobb mennyiségben kapható. Kossuth-utca 63. 1782

TÜZELŐANYAG

25 mázsa cölöpnek is alkalmas tüzelőfa eladó. Jósika-utca 9. 1807

HANGSZER

Zongorahangolást 15 éves kiváló képzetű szegedi vállalatok Vargos, Nap-u. 17 522 1. 3

Bécsben képzéselt zongorahangoló olcsó, lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein. Csokai-utca 17 308 10 25

Pianinót bérbevennek. Dr. Szabó, Halvan-u. 1. III. em. 53. 1681

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alagittasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BÜTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Brilliné, Piac 71. udvarban. 476 12. 30

Antik garnitúra, könyvszekrény, reklámie, modern háló, ebédlő, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1505 3. 16

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 vv.

Modern új dióhálok olcsón eladók Péterfia 52. 1801

Ebédőkredence, porszívógép eladó. Rothermere 45. Há u. s. lakás. Mg. kiülthető 4—5. 1778

LAKÁST KERES

Lakbért előre is fizetnek hosszabb időre két, esetleg egyszobás, lehetőleg komfortos lakásért, megfelelne üres albérlet is. Cím a kiadóban. 1790

BÜTOROZOTT SZOBA

Különbejárattú bútorozott szoba fürdőszoba használatlalt kiadó. Rákosi Jenő 5. Földsz. 3. 1812

Szépen bútorozott szoba rendszeretű szolid úrnak kiadó. Rothermere 10. Keresztéppel. 1811

Több szoba — garantált tiszták — esetleg albérletbe adok. „Igen” „teljes” írjon kiadóba. 1802

Bútorozott szoba fürdőszobahasználatlalt kiadó magános nőnek. Werbőczy-u. 6. Udvarban jobbra. 1265

Kérem azt az urat, aki Garai-u. 15 alatti járt lakásügyben és a szobát nem tekinthette meg, keressen fel. Cím a kiadóban. 1814

ELVESZETT

Elveszett a Széchenyi-utca közepétől az Apolló moziig egy nő ruhára való fehér galér Kontsek tasakban. Megtaláló jutalomban részesül dr. Varga Lajos, Varga-u. 1. 1816

Elveszett retikül élelmiszerjegyekkel. Megtaláló 10 pengő jutalmat kap. Kinizsi-utca 16. 1781

VEGYES

Nyírbátorból alkalmi fuvart adnék 15—20 mázsa szállításra. Halvan 41. Gépraktár. 1794

INGÓSÁG VETEL

2 drb háromliteser teljeskannát keresek megvételre. Ferenc József-utca 75. Ügyvédi iroda. I. em. 1743

Kézikoosít, négykeresűt, jókarban levőt keresünk. Városi nyomda Bőszörményi-út 6. 1789

Keresek megvételre egy nagyobb üslháza' üsttel együtt. Burger, Halvan-utca 70. 1680

INGÓSÁG ELADÁS

Jó állapotban levő fa és szénfűzélre alkalmas kályha eladó. — Kassai életterem. 1813

Két darab alighasznált Kator kályha csövekkel együtt eladó. Jósika-utca 9. 1808

Eladó egy asztalszórnyóeliteres vízmelegítővel, női selyemruha, keményfa asztal, kis divány. Megudható Péterfia-tér 6. Fodrászüzlet. 1697

Eladók Kator kályhák, srófos káposztáskád Rothermere 48 1783

ELADÓ HÁZ

Sürgősen eladó Bol-dogkerti, Uray-u. ca. 7. ház 904 négyoszögű kerttel, azonnali beköltözéssel. 1673

Modern háromszobás, kertcsaládi ház, beköltözhető, eladó. Sinax Miklós 31. 1741

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyoszögű telek két lakással, nagyaktárral eladó. Cím a kiadóban 6+

Eladó Rázsó Gyula 5. számú családi ház téglaépület 600 négyoszögű földdel. Értekezni Attila-tér 2. sz. alatt. Háztulajdonos. 1679

Eladó Attila-tér 2. sz. nagytelkű, jó jövedelmező sarokház. 1678

ELADÓ HÁZHELY

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az állomás közelében 600 négyoszögű. Szurmay-utca 1. sz. alatt, a fürdőtől nem messze 425 négyoszögű. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-u. 74. 1675 vv.

Széchenyi-utca 95. sz. nagyobb telek egytázasban eladó. Cím megudható a kiadóhivatalban. 1744

Horthy Miklós-úton 300 öles minden közműves telek sürgősen eladó. Batthány-u. 10. Emelet. 1671

ELADÓ FÖLD

Hegyescen 15 kat. hold anyas földbirtok eladó. Értekezhetni Kossuth-u. 54. 1795

ELADÓ ÁLLATOK

Angoranyúl étkezésre előnyben kilónként 2 pengő. Simonffy-u. 55 1808

Eladó állami előnyös zés alatt álló telepéről egyéves magyar fehér kacsák, ugyanott 37 drb fajliszta yorkshire nyolcheves malacok, egy kettőheves kocu malacával. Keresztéppel-utca 12. Habóáné 1780

Szerkesztésért felelős PÁLFY JÓZSEF

Kiadásért felelős (F) SZIGETHY GYULA igazgató

Eladja az nyomó- és BSZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RESZVÉNYTÁRSASÁG

Feladta nyomdavezető SZIGETHY KAROLY